YERLEŞKE

Eyüp Göreke

YERLEŞKE

Eyüp Göreke

Yoksulluğun içinde boğuşarak
kurtulmaya çalışanlara adanmıştır...

YERLEŞKE

Yazan
Eyüp Göreke

Editör
Burçak Sel

Tasarım
Kurtuluş Karaşın

1. Baskı, Ağustos 2026

Altan Matbaası
500 adet

ISBN: .....

KALKINMA ATÖLYESİ

Çankaya Mah. Üsküp Cad. No: 16/14 Çankaya - Ankara / +90 (553) 211 38 97
kalkinmaatolyesi kalkinmatolyesi
info@ka.org.tr www.ka.org.tr

GİRİŞ

Yerleşke her sabah aynı sessizlikle uyanıyordu. Güneş ağır ağır yükselirken, gece boyunca nemlenen toprağın kokusu çadırların arasına siniyordu. Bu, bereketin değil; yoksulluğun kokusuydu. Hafif rüzgâr, yıpranmış çadırların arasından süzülerek Cem'in muşamba ve naylondan yapılmış küçük barınağına ulaşıyor, içerideki karanlığa dokunup geri çekiliyordu. Bu karanlık, evlerinin arasından içeri sızan, yoksulluğun koyu gölgesini temsil ediyordu. Akdeniz'in bu unutulmuş köşesi, bir zamanlar kahkahalarla çınlayan, cıvıl cıvıl çocuk seslerinin yankılandığı bir yerdi; şimdiyse, o çocukların çoğu tarlalarda yaşamın sert kurallarıyla savaşırken, gözlerindeki neşe çoktan sönmüş, masumiyetleri yitmişti. Gülümsemeleri bile, artık sadece eski, solgun birer hatıraydı.

Her gün, Cem ve Murat için yeni bir mücadelenin habercisiydi. Yan yana kurulmuş çadırların her birinde beş altı kişi yaşıyor, daracık alanları paylaşmak zorunda kalıyordu. Bu iki arkadaş, gerektiğinde birbirlerine ağabeylik ediyor, omuz veriyor ve yüklerini birlikte taşıyorlardı. Yoksulluğun ortak zincirine bağlıydılar; birbirlerine hem sığınak hem de dayanaktılar. Aralarındaki dostluk, bu acımasız coğrafyada onları hayata bağlayan ince bir umut ipliği gibiydi. Sabahın ilk ışıklarıyla uyanır, kahvaltı dedikleri birkaç parça kuru ekmekle karınlarını doyurur, ardından günün ağır yükünü omuzlamaya hazırlanırlardı. Bu yük, yalnızca mısır saplarının ve saman balyalarının ağırlığı değildi; hayallerini ertelemek, umutlarını bastırmak ve sessiz kalmak zorunda olmaktı.

Cem, yaşamın bu sert gerçeklerine karşı küçük yüreğiyle direnirken, hayallerinin çocukça güzelliğinden asla vazgeçmiyordu. En büyük hayali, bir gün bu yerin sınırlarından kurtulmak, şehirde bir okula gitmek ve o büyülü kitaplarla dolu dünyaya adım atmaktı. Okul, onun için sadece eğitim değil, aynı zamanda sosyal statüsünü değiştirecek, yoksulluk zincirini kıracak bir kaçış kapısıydı. Oysa Murat, daha kaderci ve kabullenmiş bir ruha sahipti. Hayatı, toprak gibi sert ve öngörülemez buluyordu. Yine de onun da gözlerinde, bu sefalet çemberinden bir gün kurtulabileceklerine dair sönmeyen, inatçı bir umut ışığı vardı. Onlar, plastik bir çadırın altında ekmeklerini yerken, geleceği hayal eden her yoksul çocuğun ta kendisiydi; o çadır, onların hem sığınağı hem de bir zinciriydi.

O yaz sabahı, Cem'in omuzlarında taşıdığı yorgunluk, sadece tarlanın iş yükünden kaynaklanmıyordu. Aynı zamanda Sevgi adında bir kıza duyduğu çocukça aşkın getirdiği utanç ve korkuydu bu. Okulda Sevgi'nin etrafında dönen neşeli, bakımlı çocukları gördükçe, kendi yırtık pırtık kıyafetleri ve yoksulluğu onu sessiz kalmaya itiyordu. Sevgi'nin gözlerindeki ışıkla kendi içindeki karanlığı kıyasladığında, yoksulluğun bir uçurum gibi aralarına girdiğini derinden hissediyordu.

Traktörün hırlayan, metalik motor sesi bir kez daha tarlaların sessizliğini keskin bir bıçak gibi dilimledi. Cem, eski traktörün römorkuna tırmanıp oturduğunda, yüreğini saran huzursuzluğu somut bir nedene bağlayamıyordu. Motor sesi gök kubbede yankılanıyor, fakat Cem bugün bir şeylerin farklı olduğunu hissediyordu. Oysa Murat, bu hissi yatıştırmaya çalışıyordu: "*Bugün de dünden farklı değil Cem. Hadi, şaşkın olma da işini yapmaya devam et bakalım.*"

Ancak Cem'in ruhu, bu sese itaat edemeyecek kadar gergindi. Bugün hissettiği bu tuhaf sıkıntı, ne kuru ekmekle doyurulan karınların yarattığı sürekli açlık hissinden, ne de babasının yüzündeki on beş saatlik yorgunluktan kaynaklanmıyordu. Bu, sanki toprakta biriken, görünmez bir felaketin habercisiydi. Cem, yoksulluğun yalnızca cüzdanı değil, ruhu da yorduğunu; bunun bedelinin ise bugün ter dökmekle sınırlı kalmayacağını seziyordu.

Tarlaya vardıklarında, traktörün çıkardığı metalik ses, çocukluğun masumiyetini arkada bırakıyor gibiydi. Herkes kendisini işe verdiği esnada, Cem bir an duraksadı. Gözünün ucuyla Ali'yi izledi; Ali, traktörün arkasındaki mekanizmayı kontrol ediyordu. Traktör, dönen şaftı ve açığa çıkan dişlileriyle adeta her şeyi içine alan bir canavara benziyordu. Köyde bu tehlikeler kanıksanmıştı. Çünkü çalışmak zorunluluktu ve tehlike, yoksulluğun doğasında vardı.

Bir an için her şey sustu. Sadece motorun ritmik sesi ve mısır yapraklarının hışırtısı duyuluyordu. Ama Cem, sanki çok daha derin bir sessizliğin yaklaştığını hissetti. Hayatına silinmez bir çizik atacak, ruhunun derinliklerinde korkunun ve suçluluğun ilk tohumlarını ekecek, büyük bir şey olacaktı.

BÖLÜM 1
Yoklukla dolu bir çocukluk;

Cem ve Murat, Anadolu'nun kırsal bir köyünde, birbirine bitişik, küçücük evlerde yaşadılar. Hanelerinin çevresi, tarla ve denize akan bir kanal ile çevriliydi; sabahın erken saatlerinde toplanan çiğlerin arasında, yoksulluğun ve umudun karıştığı bir hayat sürüyorlardı. Aileleri, geçimlerini sağlamak için tarlada çalışıyorlardı. Cem'in annesi, akşamları bir tas yoğurt ve birkaç dilim ekmeğin yanına ne bulursa pişiriyor; babası ise aileyi geçindirmek için günde on beş saat çalışıyordu. Murat'ın ailesi de benzer bir mücadele içindeydi; zira köydeki herkes, neredeyse aynı koşullarda yaşıyordu.

Yaz ayları, iyice bunaltıcı hale geliyordu. Güneş, toprağı kavururken, onun altında çalışan bu çocuklar ise binbir zorluklarla mücadele ediyordu. Cem ve Murat, akşamları yorgun argın eve dönerken, hayatta kalma mücadelesi verdiklerini her daim hissediyorlardı. Ancak, aralarındaki dostluk, işleri daha katlanılabilir hale getiriyordu. Gözlerindeki umut ışığı, birbirlerine duydukları güvenle besleniyordu.

Cem, okula başladığında, bir yandan eğitiminin, diğer yandan bir kıza duyduğu aşkın heyecanı içindeydi. Ona göre Sevgi, sınıfın en güzel kızıydı. Cem kalbini ona verirken, yoksulluğun aralarında açtığı uçurumun farkındaydı. İçinde büyüyen duygularına korkuları da eşlik ediyordu.

Cem, Sevgi'ye "*Benim adım Cem.*" demeye bile cesaret edemedi. Arkadaşları tarafından alay edileceğini düşündüğü için her zaman sessiz kalmayı tercih etti. Bir yandan Sevgi'nin etrafında neşeyle gülüp eğlenirken, diğer yandan yüreğindeki hüzün büyüyordu. İçinde giderek derinleşen yoksulluk yarası, kızın gözlerindeki ışığa çarptıkça daha da acıyordu.

O yaz, Cemler ciddi bir kıtlık geçiriyordu. Domates, biber ve çilek gibi sebzeleri toplayarak doymaya çalışan köylü bir yana; Cem ve Murat, çoğunlukla aç kalıyor ve neredeyse bir dilim ekmekle günü geçiriyorlardı.

İşe gitmek zorunda oldukları sıradan bir yaz gününün, güneş doğmadan hemen önceki ve havanın hafifçe aydınlandığı bir anıydı. Cem, sabahın bu serinliği içinde,

eski bir traktörün römorkuna tutunmuş bir halde tarlaya gidiyordu. Motordan gelen sese hiç kimse aldırış etmiyordu. Cem'in ise içindeki tuhaf bir huzursuzluk gitgide büyüyordu. O gün bir şeylerin ters gideceğine ilişkin bir şüphe duymuştu adeta. Ancak tamamlanması gereken rutinlerin akışında duygusunu dikkate alamamıştı.

Ali, yaşça Cem'den büyük olduğu hâlde onunla güçlü bir bağ kurmuştu. Ali, genelde neşeli olan Ali'nin o sabah da keyfi yerindeydi nitekim. "*Bugün işleri çabucak toparlayıp, oltalarımızı göle bırakalım. Murat'ı da çağırırız hem.*" demişti. Ama Cem'in huzursuzluğunu Ali'nin neşesi bile dindirmiyordu. Bir şeylerin ters gideceğine dair içinde büyüyen ve ismini koyamadığı bir korkuyu yine de göz ardı etmeye çalışıyordu.

İşe koyuldular. Cem, mısır saplarını doldurduğu torbayı römorka yüklerken Ali, sulama yapmak için traktörün arkasındaki mekanizmayı kontrol etmeye gitti. Her zamanki gibi makinenin şaftı dönüyordu. Böyle durumlarda traktör tam bir canavara benziyordu. Dişleri açığa çıkan, her şeyi içine alan bir canavar... Kısa bir süre Ali'ye baktı. Ali ise canı pahasına yosunların traktör şaftına sıkışmasını engellemeye uğraşıyordu.

Felaketin başlangıcı:

Yosunlar, traktörün arkasına bağlı olan sulama makinesine girmeye ant içercesine ve olanca hızlarıyla birbirlerine çarparken, Ali'nin eli dişliye kaptırmaktan kendisini kurtaramamıştı. Korkunç bir çığlığın eşlik ettiği ana Cem'in bakışları asılı kalmıştı.

...

"*Aliii!*" diye bağırdı Cem. Daha fazlasına sesi yetememişti. Ayakları donmuş, gözleri büyümüş ve tüm vücudu kaskatı kesilmişti. Arkadaşının makinanın çekiş gücüyle birlikte bedeninin bir kısmını ileriye savruluşunu öylece izliyordu. Traktör kısa bir süre daha hırıltıyla çalışmaya devam etti. Durmadan önce, Ali'nin kolu diz hizasını geçecek şekilde şaftın çelik kabusuna çekilmişti.

Her yeri kana bulanmıştı. Dişliler, Ali'nin kopan parçalarını kırmızıya boyamıştı. Ali bağırıyordu; ağlıyor, kıvranıyor, "*Elim! Elim!*" diye haykırıyordu. Cem'in ise gözleri Ali'nin kolunun eksik olduğu yere kilitlenirken, zihni adeta başka bir boyuta geçmişti.

Bir süre sonra Cem, titreyen bacaklarla Ali'ye doğru yürümeye çalıştı. Ama her bir adımında yüreğine dolan korku onu durduruyordu. Tarladaki işçiler de etrafa toplanmış, ama hiçbir şey yapmaya cesaret edemiyorlardı. Bu şok edici manzara karşısında çaresizdiler. Cem, o an sadece giderek büyüyen bir çığın içinde sürüklendiğini hissetti. Zihninde tek bir şey vardı: Kopan el. Ona ait et ve deri parçalarına kilitlenmişti.

Ali'yi başka arazide çalışan ve minibüs ile gelen işçilerin yardımıyla hastaneye götürdüler. Ama Cem'in sanki tüm hafızası tarlada kalakalmıştı. Gözlerini her yumduğunda Ali'nin kopmuş elini şaftın dişlileri arasında görüyordu. O el, ona boşlukta sallanıp duruyor gibi görünüyordu. Günlerce bu manzara zihninden silinmedi. Tavana bakarak geçen gecelerinde, Ali'nin korkuyla haykırdığı sesler kulaklarında yankılanıyordu. Her uyandığında, o kanlı görüntüyü yeniden hatırlıyordu.

Olaydan sonra Cem'de hiçbir şey eskisi gibi olmadı. Tarlada yaşam mücadelesi her zaman zordu, birçok insan alın teri dökerken acılar da bir şekilde yaşanırdı. Ama Cem için Ali'nin başına gelen, yeni bir çığır açmış gibiydi hayatında. Onlarca insan Ali'yi kurtarmaya çalışırken, kendisi hiçbir şey yapamamıştı. Bu his, zamanla içindeki yalnızlığı körükleyecekti.

Olaydan bir gün sonra, Cem tarlaya dönmek zorunda kalmıştı. Çünkü çalışmasa açlıktan öleceklerini biliyor ve kendisini yeniden cesaretlendirmeye çalışıyordu. Ama o korkunç gürültü zihninde yankılanıyordu. Bir traktörün uzaktan bile sesini duysa kalbi küt küt atmaya başlıyordu. Değil her boğuk motor sesini duyduğunda herhangi bir şaft gördüğünde bile, zihnindeki trajedi yeniden hayata geçiyordu. Bacakları olayın olduğu günkü gibi titremeye başlıyor ve gözleri kararıyordu. Etrafındaki herhangi bir mısır sapı bile üzerine kapanan gölgeler gibi görünüyordu Cem'e artık.

Günler geçtikçe durumu kötüleşecekti. O, tarlalarda ailesine yardım etmek için çalışan bir tarım işçisi çocuğu olarak doğsa da son yaşananların tesirinden kurtulamamıştı. Cem bu şekilde tarlada çalışamayacağını anlamıştı.

Ali'nin kopan eli onun hafızasının kopmaz bir parçası olmuştu.

Cem, diğer köy gençleri gibi hayata sert bir şekilde başlamıştı; hiçbir şeyin kolay olmadığını, hiçbir şeyin mücadele olmadan kazanılamayacağını erken öğrenmişti. Ama Ali'nin başına gelenler, dayanıklılığını da ele geçirmiş gibiydi. Artık hiçbir şeyin altından kalkabileceğine inanmıyordu.

Annesi sürekli Cem'i izliyordu ve onun durgunluğunu fark etmişti. Cem neredeyse hiç konuşmuyordu. Gün içinde saatlerce bir yere sabitlenip oturuyor, kimseyle göz göze gelmek istemiyor, sürekli saklanıyordu. Traktör sesi duyduğunda bir odaya geçerek, eline geçen herhangi bir nesneyle kulaklarını kapatıyordu. Kendisini kimsenin anlamadığını düşünen Cem'e göre Ali'nin uzvunun paramparça oluşuna tanıklık etmeyen kimse onun ne yaşadığını tahmin edemezdi.

Hele gece olduğunda işler daha kötü oluyordu. Gözünü yumduğu gibi, kendisini tarlada buluyordu. Kopan bir el, uçsuz bucaksız ve kapkara bir boşlukta dönüp duruyordu. Kabus burada bitmediği gibi, Ali'nin başına gelen şey kendisine de olarak devam ediyordu. Her şeyi kaplayan bir kan selinin ortasında çığlık atmak istiyor ama tıpkı o günkü gibi sesini çıkaramıyordu. Her seferinde sıçrayarak uyanıyor ve yatağında saatlerce titreyerek oturuyordu.

Cem, uyanıkken de Ali'nin çığlıklarını duyuyordu sürekli. Tüm bunlar rüya mıydı, yoksa zihni ona oyun mu oynuyordu, bilmiyordu. Ama gerçek olan bir şey vardı ki bundan emindi. Son olay iç huzurunu tamamen yok etmişti. Bir yerlerde bir şeyler yanlış gitmişti. Bu kadar basit bir hayatta, bu kadar büyük bir acının neden yaşandığını bir türlü anlayamıyordu. Zihni kontrolünden çıkmıştı.

Murat dışında köydeki diğerleriyle arasındaki durumu da değişmeye başladı. İnsanlar giderek içe kapanmasını, sessizleşmesini ve hatta tarlaya gitmemesini anlamlandıramıyordu. Üzerine bir de "*Cem iyice tuhaflaştı. O kadar korkacak ne var ki?*" diye hayıflanmaktan da geri durmuyorlardı. Oysa mesele hiç bu kadar basit değildi. Cem için sadece Ali'nin kolu kopmamıştı mesela; aynı gün, umutları, kendine güveni, hayata olan umudu da paramparça olmuştu.

Sınıf arkadaşlarından komşularına kadar herkes dedikodu yumağına çevirmişti ortalığı. "*Artık hiçbir işe yaramaz.*" "*Olaydan sonra iyice delirdi.*" gibi ardı arkası kesilmeyen laflar dolanıyordu her yerde. Bu sözlere karşılık vermeyen, duymamış gibi yapan Cem'in ise aslında her kelime beynine çivi gibi saplanıyordu. Ahalinin gözünde "*korkmuş*", "*aciz*" biri gibi görünmek, onun gururunu ve özgüvenini tamamen zedeliyordu.

Babası ise Cem'in bu durumunu asla hazmedemiyor ve "*Erkek adam böyle olmaz! Kalk, işine bak!*" diyerek onu sürekli azarlıyordu. Babasının bu tavrı, Cem'in daha da içe kapanmasına neden oluyordu. Yaşanan felaketin ağırlığı yetmiyormuşçasına bir de bunlara maruz kalıyordu.

Cem, bir gün annesine gözyaşları içinde sarılarak "*Anne, her gece rüyamda Ali'nin olayını yeniden görüyorum. Eli etrafta uçarak beni izliyor. O gün orada Ali'yi kurtarmaya çalışsaydım böyle olmayacaktı. Bir şey yapabilirdim, ama yapmadım.*" demişti.

Annesi ise saçlarını okşadığı çocuğuna. "*Oğlum, bu senin suçun değil. Hayatta böyle şeyler olur. Ali elini kaybetmiş olabilir ama güçlü. Sen de güçlü olmak zorundasın.*" diye cevap vermişti.

Lakin Cem yapamıyor ve olanları kabullenemiyordu. Suçluluk, korku ve çaresizliği bir kavga hâlindeydi sürekli. Hayata artık eskisi gibi devam edemeyeceğini her geçen gün daha iyi hissediyordu.

"Yaşadığını hissetmek için acı şart mıdır, Ey Ahali?"

Yeniden tarlaya dönüş:

Son yaşananlardan sonra Cem'in hayatı tamamen değişip travmasının ağırlığı her geçen gün artsa da eskiye geri dönmek zorunda kalacaktı. Oysa zihninden hiç gitmeyen sahneyle savaşı giderek zorlaşıyordu. Her ne kadar tarlaya geri dönmemeye

yemin etse de köyde başka bir iş imkânı yoktu ve ailesi ondan bir şekilde yeniden çalışmasını bekliyordu. Üstelik babasının baskıları gün geçtikçe artmaya başlamıştı, Cem artık köşeye sıkışmış hissediyordu kendisini.

Bir sabah, babası sabırsız bir sesle bağırdı:

"*Cem! Bu kadar korkaklık yeter! Bugün o tarlada çalışacaksın!*"

Babasının o keskin sesi Cem'in içine işledi. Zihni, traktör şaftının o korkunç gürültüsüyle doluydu, ama başka da çaresi yoktu. Öfke dolu bakışlarla traktöre bindi ve korku dolu o tarlaya doğru yola çıktı. Traktörden gelen ses bir kez daha yaralarını kanatmış gibiydi. "*Bunu yapamam.*" diye düşündü, ama boğazındaki o düğümle devam etti. Ne kadar istemese de, hayatta başka çare yoktu.

Cem yeniden tarladaydı. Etrafta domates biber ile uğraşan, sulama yapan işçilerin sesleri, traktörlerin motor gürültüsü, küreklerin toprağı kazarken çıkardığı sesler... Her şey eskisi gibiydi, ama Cem'in içinde bir daha hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı. O tarlada kendi elini sürekli kontrol ediyor, sanki her an onun kopacağını hissediyordu. Ali'nin çığlıkları hâlâ zihninin derinliklerinde yankılanıyordu.

Yine de bir şekilde çalışmayı sürdürmeye çalıştı. Başını yine önüne alarak, kasaları kamyonun arkasına fırlatmaya devam etti. Zaman yavaş ilerliyor, her an, onu tehdit eden bir varlığın gölgesinde geçiyor gibiydi. Yorgundu. Ruhu çok yorgundu.

Ama günlerden bir gün sıra dışı bir şey daha olacaktı.

Sıcak ve nemli bir yaz günlerinden birinde, öğleden sonra gri bulutlar tarlayı adeta gölge gibi sarmaya başlamıştı. İşçilerden birkaçı yağmur geliyor diye mırıldanıyordu. Yaşamlarının doğal bir parçası olan yağışa aldırmadan çalışmaya devam ediyorlardı. Fakat birkaç dakika sonra gökyüzündeki karanlık bulutlara fırtına eşlik edecekti.

Cem, römorkun yakınında çalışıyordu. Göğe bakınca gözleri ise büyümüştü. Siyah bulutların içinde beliren kimi düzensiz hareketler vardı adeta. Sadece hiddetlenen rüzgârın bozduğu ürkütücü sessizlik bir şeylerin çok yanlış olduğunu hissettiriyordu. Diğerleri ise kararlılıkla işlerini yapmaya devam ediyorlardı. Hafif bir yağmur başladı ama kimse olası tehlikenin gerçekliğini düşünmek istemiyordu.

Birdenbire, gökyüzünde göz alıcı beyaz bir ışık parlamaya başlamıştı. Bu an sanki dünyanın gökyüzünden ikiye ayrıldığı bir sahne gibiydi. Tarla koca bir ışık hüzmesine boğulmuşken, yer sarsıldı ve ardından bir gürültü patladı. Sesi o kadar yükseldi ki, kırk tarla işçisinin çoğu olduğu yerde irkilirken, içlerinden bazıları düştü. Cem, yıldırımın çakılmasıyla yere kapaklanmıştı. Kulakları zonklamaktan sağırlaşmış, gözleri ise aydınlıktan kör olmuş gibiydi.

Tarlanın ortasında kıvılcımlar yükseliyordu.

Yıldırım çarpmasının ardından büyük bir panik başladı. İşçilerden sağ kalanlar, yerdekileri kontrol ediyordu. Tam bir çaresizlik içinde arkadaşlarını uyandırmaya çalışıyorlardı.

Cem, elleri titreyerek ayağa kalktı. Hâlâ gördüğü manzaranın etkisi altındaydı. Kulaklarında uğultu devam ederken, bilinçsizce etrafa bakıyordu. Bir işçi arkadaşını gördüğünde ise aklı başına gelecekti. Mahmut yerde kıvranıyor ve nefes alırken göğsü sıkışıyor gibiydi. Cem, yanına yaklaştığında, "*Olamaz... Olamaz...*" diye inlediğini duydu.

Tarlada panik iyice büyüyordu. Dört işçi Mahmut dâhil artık kendi başlarına ayakta duramayacak kadar kötü bir durumdaydı. Vatandaşlar olay yerine araç göndermeye başlamıştı. Cem de yardıma koşuyordu ama hâlâ eli ayağı titriyordu. Ali'nin kopan eli zihninin içinden bir an olsun ayrılmıyormuşçasına gözleri bir de yıldırım düşmesini görmüştü... Cem, her dakika yeni bir travmanın içine çekiliyordu.

Hastaneye yetiştirilen işçilerden Mahmut'un durumu gittikçe ciddileşiyordu. Doktorlara göre ağır ve kalıcı bir hasar almış Mahmut'un durumu oldukça hayatiydi. Cem, hastanenin kapısında Mahmut'un ailesiyle karşılaşmış ve kendini daha da suçlu hissetmişti.

Neden böyle şeyler her zaman onun çevresinde oluyordu?

Artık Cem için hayat, felaketlerin peş peşe geldiği bir sahne gibi görünüyordu. Ali'nin kopan elinden sonra zorla döndüğü tarlada, bir de yıldırım felaketine tanık olması, Cem'in zihnini tamamen karanlığa boğmuştu. Köydeki her gün, yeni bir endişeyle geçiyordu onun için. Son vakayı mukadderat olarak yorumlayan köy halkına rağmen, tüm bu yaşananlar, Cem'e göre kabustan başka bir şey değildi.

"Gördüğü zulme sessiz kalan, zulmün ortağı mıdır, ey ahali?"

Tüm bu olan biten yetmezmiş gibi yoksulluk denilen illet bir an olsun Cem ve ailesinin peşini bırakmıyordu bir taraftan da. Bu yüzden bir şekilde hep çalışmak zorunda kalıyor ve Mahmut'un ve Ali'nin başına gelenleri atlatamadan yine tarlaya gitmek zorundaydı.

Mecburiyet, hayatının özeti gibiydi.

Dizleri eprimiş pantolonu, güneşten solmuş gömleği ile yine aynı yerde bulacaktı kendisini. Bir robot gibi çalışmaya uyarlanmıştı bedeni. Gözlerinden yorgunluğu her okunabilirdi. Taş gibi katılaşan omuzlarında her şeyin ağırlığını taşıyor gibiydi.

Tarlanın yolu, ayaklarından daha çıplak bir hüzün olmuş her gün alabildiğine uzanıyordu. Kesif bir dumanı andıran, karmakarışık düşüncelerin ortasında zihni salınıyordu. Araziye vardığında ise kötü hatıralar, külle kaplanan bir ateş gibi yeniden alevleniyordu.

Bu kez de soğana gidecekti. Daha ismi bile içinde bir ağırlık oluşturmuştu burasının. Cem, soğan toplama işinin nasıl bir şey olduğunu daha önce duymuştu. İşin kendi çetinliği bir yana, koku, çalışmanın en zorlayıcı kısmıydı. İnsanın boğazını sıkıyor, genzini yakıyor, mide bulandırıcı bir baş ağrısı yaratıyordu. Vardığında havaya yayılan koku dalgası, bir çekiç gibi yüzüne çarptı. Yavaşça almaya çalıştığı nefesini yoğunluk çoktan doldurmuştu bile.

Bu kez yalnız değildi. Emrah adında başka bir çocuk vardı soğanda. Emrah da kendisi gibi yoksul bir ailenin çocuğuydu. Emrah'ın ailesinin geri kalanı da bu tarlada çalışıyordu. Babası, annesi ve küçük kız kardeşi... Hepsi, aynı yerde cebelleşiyordu. Bütün aile, soğana dayanmak zorundaydı.

Emrah, ağır başlı ve içinde çok şey saklayan bir çocuktu. Elleri, Cem'in elleri gibi soğuğa karşı çatlamıştı. Ama Cem'den farklı olarak içinde bir öfke taşıdığını hissediyordu nedense. Yoksul hayatın susturduğu ve içerde sıkışıp kalan bir öfke...

Cem, tarlada Emrah ve ailesiyle yan yana çalışmaya başladı. Herkesin bir işi vardı. Cem ve Emrah soğanları teker teker topraktan çıkarıyordu. Emrah'ın aile fertleri ise ellerindeki makaslarla soğanların köklerini kesiyordu. Soğanların yaprakları tarlanın dört bir yanında terk edilmiş bir çöp yığını hâline gelirken, gövdesi temizlenen büyük torbalara dolduruluyordu.

Arazideki koku dayanılmazdı. Soğan saplarının havayla temas ettikçe çıkardığı o geniz yakıcı, mide bulandırıcı koku tarlaya yayılıyor, tüm işçilerin nefesini daraltıyordu. Buna alışma çabaları her seferinde boşa gidiyordu. Cem ise soğanı yerden her çıkardığında ellerinin üzerine binen baskıyı daha da hissediyordu. Parmaklarının uçları giderek uyuşuyor, yorgunluğu ayak tabanlarına biniyordu. Ne çare ki çalışmaya devam etmek zorundaydı.

Emrah'ın da tarladaki herkes gibi solmuş bir cildi vardı. Yorgunluktan ziyade, yoksulluğun solgunluğu... Gözlerinin ifadesizliğine aldansan bir gün içindeki öfkesinin taşacağına asla inanamazdın. O, hep boşluğa bakar gibi bakıyordu.

Emrah'ın, işin ağırlığı arttıkça, etrafa tahammülü azalacaktı. Kız kardeşine bağıracaktı avazı çıktığı kadar: "*Hızlı ol biraz!*" Ayakta durmakta zorlanan küçük çocuk, başını eğerek "*Yoruldum...*" diyebildi. Gözleri dolmuştu. Ağlamaya başladı.

Emrah'ın annesi, işlerini bırakıp oğluna, tepkili bir şekilde baktı. Ama Emrah başını dikleştirerek daha da bağırdı: "*Ağlaklık yapmasın! Hızlı olsun işte!*" Emrah'ın babası, makası diğer eline almıştı bile. Ayağa kalktı ve gözlerini oğlu Emrah'a dikti. Tarlanın her köşesi bir anda sessizliğe bürünmüştü. Adamın hareketlerindeki yavaşlık, her şeye rağmen tehlikeli bir dokunuş gibiydi. Herkes işini yapıyormuş gibi yaparak ama nefesini tutmuş bir şekilde takipteydi.

Babası giderek Emrah'a yaklaşıyordu. Adamın yüzünde yorgunluk ve öfkenin birleşiminden doğan çok korkutucu bir ifade vardı. Elindeki makası sıkıca kavradı. Ve makasın arkasıyla Emrah'ın başına sertçe vurdu. Temas sesi havayı yararken, Cem dâhil herkes olduğu yerde dondu. Emrah, başına inen darbenin şokuyla tepki verememişti. Gözyaşlarına hâkim olamadı. Başını hareket ettirmesiyle bir çizgi halinde kan, alnından süzülerek yanaklarına doğru inmeye başladı. Kimse ne olduğunu tam anlamamıştı, o kadar çabuk olmuştu ki. Kanı gören kız kardeşi bağırarak ağlamaya başladı. Bu, tarladaki sessizliği tamamen yıkmış, herkesin bastırdığı sakinliğini boşa çıkartmıştı.

Emrah'tan, kardeşine bağırarak güya boşalan öfke, babasından yine kendisine dönmüştü. "*Ne yaptın!*" diye babasına biçare bir sesle bağıran annesinde ise öfke denen şey, hep olduğu gibi taşınamamıştı bile.

Cem, bu yaşananlar karşısında yine tam anlamıyla şaşırmıştı. Yüzü kana bulanmış arkadaşının yanına mı gitmeli yoksa öylece kalmalı mıydı, bilemiyordu. Ama gözleri, Emrah'ın yere eğilmiş bedeni üzerinden ayrılmıyordu. Soğanın artık keskin demenin bile anlamını yitirdiği kokusundan mı yoksa bu sonuncu vakadan mı bilinmez Cem için bir şey netliğe kavuşmuştu: *Bu tarladaki hayat, sadece bedenlerini değil, ruhlarını da bir bir tüketiyordu.*

Daha önceki olaylardan az şey kazınmamış gibi oraya, bir de Emrah'ın kanayan yüzü eklenecekti hafızasına. Zihnindeki fotoğrafın dönüm noktalarından biri olduğunu bilmeden, Cem başını kaldırdı ve bir kez daha kendine sordu: "*Bu tarlaların kıyameti ne zaman bitecek?*"

"İnsanın yüreğindeki umut bile yoksullaşırsa,
geride kalan hangi ışık karanlığı aydınlatır?"

Toprak kana doyduktan sonra:

Emrah'ın başına yediği makas darbesinin üzerinden günler geçmişti; ama o anlar, sanki çadır yerleşkesinin toprağına mıh gibi kazınmıştı. Topraktan sökülüp atılsa bile, Cem'in kafasından Emrah'ın göz bebeklerinde beliren korku, makasın soğuk metalinin alnına değdiği ve kanın ince bir çizgiyi takip edercesine şakağından süzüldüğü anı hiçbir kudret atamıyordu.

O günden sonra Emrah'ın bakışları da değişmişti. Artık hiçbir şey körpecik bir gencin masumluğunda değildi sanki.

Çadır yerleşkesinde de hava bir ağırlaşmıştı. İnsanlar artık pek konuşmuyordu örneğin. Çadırların naylon brandalarını savurarak, içerideki sırları açığa çıkarırcasına esen rüzgâr dışında ses yoktu. Cem zaten yemeden içmeden kesilmişti. Ne zaman

bir ses duysa irkiliyor; geceleri gözüne uyku girmiyordu. O daracık yatağında sabaha kadar dönüp duruyor, gözlerinin kapandığı kısacık anda ise çadırı, kabuslara hoş geldin diyordu. Kana bulanmış, makas şeklinde bir tarla, yıldırımın yeniden yeniden tam ortaya düşmesi, havada uçuşan bir el…

Ne çare ki sabah olduğunda, günlük işleyiş devam ediyordu. Herkes gibi soğanın başında buluyordu kendisini.

Toprak insana acımak nedir bilmiyordu.

Asıl acının sesi daha yükselmemişti belki de. Ve o kördüğüm çamurla karışmış küçük bir çocuğun nefesinden kopacaktı; kimse bilmiyordu.

Tarlada belki de en ağır yüklerden biri, şüphesiz Muhammet'in omuzlarındaydı.

Muhammet, Şanlıurfa'nın sınır köylerinden birinde doğmuştu. Evi zeytin ağaçlarının gölgesindeydi. Kadınların tandır başında ekmek pişirdiği, bebelerin toprak yollarda koşuşturduğu, kimsenin kapısına kilit vurmayı aklından bile geçirmediği köylerinde yaşayıp giderlerken bir sınır meselesi tüm bu huzuru alt üst edecekti. Yaşadıkları toprağın üzeri savaş meydanına dönüşecekti adeta.

Bir gece… Önce bir tartışma çıktı, sonra küfürleşmeler, ardından tüfek sesleri. Silahlar çekildi, taşlar yağdı, evlerin camları kırıldı. Muhammet'in kardeşi, evlerinin önünde vurulup yere düştüğünde, ateşin sesi hâlâ kulaklarındaydı.

Hem kavga hem borç… İkisi birlikte Muhammet ve ailesinin üzerine çöreklenmişti. Tefecilerin eline düşmeleri ise cabasıydı.

Bir gece, pas içinde, eski bir kamyonetin kasasında, bilinmez yollardan geçerek Şanlıurfa'nın ışıklarını arkalarında bıraktılar. Arkalarında kalan tek şey ise elbette toprak olamazdı. Anıları, yaşanmışlıkları, güzelim zeytin ağaçları, komşuları, itibarları… Yaşamlarına dair her şey ama her şey bir çırpıda geride kalmıştı. Adana'ya geldiklerindeyse, naylon bir çadır bekliyordu onları yalnızca. Çamurun içine bata çıka, is içinde; sıcağın kavurduğu gün içinde… Yapayalnız…

"Burası geçici." demişti Muhammet ailesine. "*Biraz para biriktiririz, borcumuzu ödeyip köyümüze döneriz.*" Ama öyle olmamıştı. Şanlıurfa'daki tefeci hâlâ arıyor, **"Parayı ödeyin yoksa çocuklarınızı buluruz."** diyordu. Gece olduğunda Muhammet'in gözleri kapanmak bilmiyordu. Küçük Eylül'ün nefesini dinleyerek sabahlıyordu.

Zerrin, Resul, Salih ve en küçükleri Eylül, tüm bu tekinsizliğin içinde yine de oyun oynayabiliyor, kendilerini eğleyebilecek şeyler yapabiliyordu. Eski bir gelinlikten sökülerek dikilmiş, yer yer yamalı, kırmızı elbisesiyle, sanki saray kumaşından bir kıyafeti varmış gibi mutlu oluyordu Eylül. Çocuk, her yerde çocuktu işte. Mutluydu. Babası Eylül'e "*Zeytin gözlüm*" derken, sadece gözlerine değil; kendisi için yaşama tutunma umuduna da sesleniyordu.

Dünyanın belki de en mütevazı ve yoksul bu uyumunu da bir çığlık orta yerinden yırtıp atacaktı. Aman vermeyecekti.

Yağmur, gece boyunca çadırların tavanlarına vurmuş, toprağı balçığa çevirmişti. Uzaktan bakıldığında çadırların arası çamurla doldurulmuş dar yollar gibi görünüyordu. Islanmış battaniyeler, şişerek kocaman olmuş ekmek parçaları... Yoksulluk her yağmur damlasında büyüyordu.

Cem gece boyu yine uyuyamamıştı. Ve sabaha karşı içini bir huzursuzluk kaplamıştı. Toprağın bir meselesi vardı sanki yine. Kovmaya çalıştı bunları aklından ve işe koyuldu.

Eylül'ün ise omuzlarına dökülen, hafif kıvırcık bukleli saçları gece boyunca nemlenmişti. Gözlerini ovuşturup uyandığında, tahta sandığın üzerindeki kırmızı elbisesini gördü. Üstüne giydi ve çıplak ayaklarını toprağa bastı. Soğuk çamur, küçük parmakları arasında ezilmişti adeta. Annesi Fatma içeriden seslendi: "*Eylül, kızım, uzaklaşma çadırdan. Kablolara dikkat et!*" Eylül başını çevirip masumca güldü sadece. "*Bir şey olmaz anne, bak yağmur durdu artık.*" Toprağın içi hâlâ suyla doluydu. Çadırların arasından geçen kaçak elektrik kablolarından biri, gece boyunca yağmur sularına gömülmüştü.

Eylül su birikintisine sıçradı. Çamur, elbisesinin eteğine bulaştı. Aldırış etmedi. Gözlerini... o küçük zeytin tanelerini gökyüzüne çevirdi. Kollarını yana açarak karşıladığı rüzgâr, elbisesini hafifçe savurdu.

Cem içindeki sıkıntıya aldırış etmeden, Eylül'ün bir kuğu gibi bu hâlini uzaktan izliyordu.

Çadır alanının hemen yanındaki elektrik direğinin ana kablosunun uçlarından biri soyulmuş, bakırı ise dışarı çıkmıştı. Toprak alabildiğine ıslaktı. Ve akım, bir nankör gibi pusuda bekliyordu.

Muhammet içeriden seslendi: "*Zeytin gözlüm, gir içeri kızım! Üşütürsün!*"

Eylül dönüp baktı, gülümsedi. Küçücük elini salladı babasına doğru.

"*Birazdan baba!*" İşte o anda, Cem'in kalbine bir ağrı saplandı. Nefesi kesilir gibi oldu. Sadece içinden bir ses, "*Dur...*" diyordu.

Eylül, hemen önündeki su birikintisine bir taş daha atmak için eğildi. Çıplak ayaklarıyla bir adım daha attı.

...

İnce bir cızırtı sesi duyuldu önce. Sanki toprağın içinden gelen bir fısıltıydı bu. Sonra bir kıvılcım... Ve maviye çalan bir ışık...

Kırmızı elbisesinin sardığı o narin bedeni titredi önce. Saçları hafifçe havalandı. Kolları gerildi, parmakları kasıldı. Simsiyah gözleri, sanki dünyayı içine son kez sığdıracakmış gibi kocaman açıldı. İncecik dudakları aralandı. Ama çığlık çıkmadı ağzından. Lanet olası akım, küçük ayaklarından yakalamıştı bir kez. Etek ucundan bir yanık kokusu yükseldi.

Muhammet önce anlamadı. Eylül'ün neden kıpırdamadığını anlamadı. Sonra koştuğu gibi dizleri çamura saplandı. Ellerini kızının uzanmış bedenine uzattı. "*Sana seslendim kızım! Eylül! Zeytin gözlüm!*" diye bağırdı.

Cem sadece izleyebiliyordu yine. Ayakları yere çivilenmişti. "*Neden koşup yardım etmiyorum?*" diye düşündü. Ama bacakları hareket etmedi. Boğazı düğümlendi. Gözleri doldu ama ağlayamadı.

Muhammet kızını kollarına aldığında, Eylül'ün başı yana düşmüştü. Saçları babasının göğsünü ıslattı. Küçük elleri buz kesmişti.

"*Eylül! Kızım! Aç gözlerini... Zeytin gözlüm, bak buradayım!*" diye haykırdı Muhammet. Eylül'den cevap gelmedi.

Rüzgâr çadırların naylonlarını hışırdattı küçük bedenin yerine cevap verir gibi. Muhammet'in sesi bir daha yükseldi: "*Allah'ım! Ben seni düşmanlardan kaçırdım! Ama bu kablolardan koruyamadım mı?*" Toprağa vurdu yumruklarını. Tüm yüzü, sıçrayan çamurla bulandı. Başını kızının göğsüne yasladı. "*Bir çift ayakkabı alıp da yaşatamadım seni!*" ...

Annesi Fatma çadırdan koşarken bir çığlık koptu dudaklarından; bölgenin karanlığına saplanan bir feryatla: "*Eyyyllüüümmm!*" Yere diz çökebildi tüm mecalsizliğiyle. Babasının kollarındaki kızının saçlarına dokunarak "*Eylül! Düğünlerde giyerim, sen yeter ki dik anne dediğin elbisen kefenin mi oldu!*" diye dövüne dövüne ağladı.

Toprak, bir çocuğun ölümünü içine çekse de yeterince derine gömemiyor gibiydi. Toprak, derinliğini sorguladı.

Etraflarına çadır ahalisi üşüştü. Çığlıklar, feryatlar birbirine karışsa da kimse tek çift laf edemiyordu. Yine de bir yaşlı kadın hıçkırarak fısıldadı: "*Yoksulluktan öldü bu çocuk, kablodan değil...*"

...

Cem hâlâ hareket etmiyordu. Gözlerini cansız bedeninin ardına serilmiş saçlarından ayıramıyordu Eylül'ün. Kendi içinden bir ses yankılandı: "*Koşsaydım. Bağırsaydım. Kurtarabilir miydim?*" Bir cevap yoktu. Ama suçluluk, ağır bir çadır bezi gibi üzerine çökmeye başlamıştı. Kalbi göğüs kafesinden kulak boşuğuna taşınmıştı adeta. Nefes alamıyordu. Tüm dünya, o çamur birikintisine sıkışmış kalmıştı.

Eylül'ün cansız bedeni çadırın içine alındığında, yağmur tekrar başladı. Çadırın naylon tavanına düşen her damla, içerideki sessizliğe bir mermi gibi yağıyordu.

Muhammet kızının başucuna kurulmuş, sanki geri dönecekmiş gibi avuçlarını ovuşturuyordu. "*Soğumuş... Ama belki ısınır... Belki rüzgâr üşütmüştür, değil mi Fatma? Bak, birazdan uyanacak...*" diyebildi.

Fatma, küçük bedeninden elbisesini itinayla çıkardı kızının. Yırtık kenarlarını parmak uçlarıyla düzeltti, sonra öptü. "*Sen bunu ilk giydiğinde dönüp bana 'Anne ben güzel miyim?' demiştin hatırlıyor musun? Çok güzeldin kızım... Dünyanın en güzel kızı sendin... Daha yedi yaşındaydın...*" derken elleri titriyor, sesi boğuluyordu.

Toprağa vereceklerdi el mecbur yavrularını Fatma ile Muhammet. Açılan mezarın küçüklüğü, Eylül'ün yüreklerinde kapladığı yerin tam bir tezatı gibiydi. Minicik bir çukur, koca bir acıyı içine almaya hazırlanıyordu şimdi. Köyden gelen yaşlı biri, başını önüne eğdi: "*Toprak, çocukları erken almayı sevmez... Ağrır şimdi bu toprak...*" dedi.

Bu söz, herkesin içine bir bıçak gibi saplandı.

Babasının ellerinde Eylül, mezara konuyordu artık. Son kez açıp baktı Muhammet çarşafı. Evladının yüzü bembeyaz değildi; hafif soluktu. Kirpiklerinin ucunda hâlâ yağmur damlaları duruyordu. Alnının sağ yanında, elektrik akımının bıraktığı ince, mor bir iz vardı. Zeytin gözleri yarı açık kalmıştı. Muhammet, kızının avuç içlerini kendi avuçlarına aldı. Minicik parmaklarında ince çizgiler, çamur lekeleri duruyordu hâlâ. Saçlarını düzeltti ve tam toprağa bırakacakken Fatma çığlık attı: "*Durun! Almayın onu benden!*" Kadınlar Fatma'yı tutmasaydı, o da mezar boşluğuna düşecekti.

Cem, bütün bunları birkaç metre öteden izliyordu. Ne ağladı, ne bağırdı. Sadece baktı.

Gözlerinin pınarları tamamıyla boşalmış gibiydi. Omuzları iyice aşağı düşmüş ve çamura gömülmüş gibiydi. Bir ara kendi kendine fısıldadı: "*Koşabilirdim... Bağırabilirdim... Neden yapmadım?*" Eylül'ün kahkahası, suya zıplayışı, saçlarının uçuşu... Sonra kıvılcım... Ve sessizlik... Hepsi bir film şeridi gibi tek tek gözünün önünden geçiyordu. Eylül'ün kapanmayan gözlerini düşünerek titredi.

Son toprağı atarken Muhammet, dizlerinin üzerine çöktü. Başını eğdi. "*Zeytin gözlüm... Toprak seni incitirse söyle... Gelip alayım...*" diyebildi.

Gün boyu bir cenaze merasimindeki orkestranın ritmini andırırcasına yağmur, yeniden başlamıştı.

Gece herkes çadırına çekilmişti. Cem'i ise elbette uyku tutmuyordu. Gözlerini ise her kapayacak olduğunda, Eylül'ün gözleri, Emrah'ın kanlı yüzü, Ali'nin kopan eli...

Tüm bu görüntüler birbirinin içine girecekti adeta. Karanlık çadırın içinde kendi kendine fısıldarken buldu: "*Ben kimseyi kurtaramadım...*"

Ter kokusu: Zor bir hayat...

Bu yaşadıkları sanki hiç bitmeyen bir korku filminin sahneleri gibiydi. Daha bir felaketin korkusu dinmeden yenisi başlıyor, yaşadıkları her acı hafızalarına kazınıyor ama hayat onlara yas tutacak kadar bile zaman tanımıyordu. Ertesi gün yine gün doğmadan uyanıyor, sırtlarına yoksulluğun yükünü alıp tarlaya gitmek zorunda kalıyorlardı. Çünkü açlığın, borcun ve geçim derdinin karşısında korkunun bile hükmü kalmıyordu.

Sabahın ilk ışıkları ufuk çizgisini usul usul aydınlatırken köyün kenarındaki çadır alanında da hayat yeniden hareketlenmeye başlamıştı. Gecenin serinliği hâlâ toprağın üzerindeydi. Cem, çadırın yıpranmış brandasını aralayıp dışarı çıktı. Uykulu gözleriyle çevresine baktı. Sessizlik birkaç dakika sonra yerini traktör seslerine, çocuk ağlamalarına ve yetişkinlerin telaşlı konuşmalarına bırakacaktı. O kısa sessizlik, günün en huzurlu anıydı. Su bidonunun başına gidip yüzünü soğuk suyla yıkadı. Soğuk su tenine değdikçe biraz kendine geldi ama zihni çoktan başlayacak mesainin ağırlığını düşünmeye başlamıştı. Buna rağmen şikâyet etmiyordu. Çünkü hayat ona, daha çocuk yaşta yorulmayı öğretmişti. Onun çocukluğu, sırt çantasıyla okula gitmek yerine saman balyaları taşımakla, oyuncaklar yerine ailesinin geçimini düşünmekle geçmişti.

O gün çalışacakları yerleşkeye yeni gelen Mustafa ile de o sıralarda tanışmıştı. Daha ilk günlerde birbirlerine ısınmış, kısa sürede ayrılmaz iki arkadaş olmuşlardı. Mustafa da kendisi gibi yoksul bir ailenin en küçük çocuğuydu. Ağabeylerinin hepsi okulunu yarıda bırakıp çalışmaya başlamıştı. Mustafa'nın kaderi de onlardan farklı görünmüyordu. İkisinin de hayatı, daha başlamadan omuzlarına yüklenmiş ağır bir sorumluluğun altında eziliyordu. Belki de bu yüzden birbirlerini hiç zorlanmadan anlamışlardı.

Mustafa elleri cebinde çadırların arasından yürüyerek Cem'in yanına geldi. Daha uzaktan gülümseyerek seslendi.

"*Yüzünü niye yıkıyorsun Cem? Akşama kadar yine tozun toprağın içinde kalacağız.*" Cem yüzündeki suyu silerken gülümsedi. "*Sen hiç merak etme. O toprak en çok sana yakışıyor. Dün ayağın kayınca az daha hayvan gübresinin içine uçuyordun. Çabuk mu unuttun?*" Mustafa elini göğsüne götürüp abartılı bir ifadeyle karşılık verdi. "*Ben bu işin sanatçısıyım. Düşüşüm bile estetik. Sen benim kadar hızlı çalışabilsen belki sen de düşerdin.*"

Balya işi tamamen güce ve hıza dayanıyordu. Ne kadar çok balya yüklerlerse o kadar fazla para kazanıyorlardı. Bu yüzden kimsenin yavaşlama lüksü yoktu. Yorul-

duklarını unutmanın tek yolu birbirlerine takılmak, şakalaşmak ve gülmekti. Günün ağırlığını ancak böyle hafifletebiliyorlardı. Cem de bunun farkındaydı. Mustafa'nın yanında olduğu sabahlar biraz daha kolay başlıyordu.

Bir süre sonra uzaktan traktörün sesi duyuldu. Direksiyonda her zamanki gibi İsmail vardı. İri yapılı, sert bakışlı, konuşmayı pek sevmeyen bir adamdı. Fakat herkesin bildiği başka bir huyu daha vardı. İşçileri yanına oturtmazdı. Onların ter koktuğunu söyler, traktörün üzerine çıkmalarına izin vermezdi. Bu yüzden herkes römorkun üzerine, saman balyalarının arasına çıkmak zorunda kalırdı.

Mustafa, traktöre yaklaşırken alçak sesle söylendi. "*Şu adam kadar huysuzunu görmedim. Yanına oturtmamak için bizi balyaların tepesine çıkarıyor. Sanki biz isteyerek terliyoruz.*" Cem gülerek başını salladı. "*Bence kendi kokusunu bizimkine karıştırıyor. Geçen gün yanından geçerken burnum yandı.*"

İsmail duyduklarını belli etmedi. Direksiyondan elini çekmeden traktörü işçilere doğru sürdü. "*Hadi bakalım! Römork sizi bekliyor. Ama kimse yanıma yaklaşmasın. Üstüm başım sizin gibi kokmasın.*" Mustafa göz kırptı. "*Gel Cem. Bugün de tahtımız hazır.*" "*Taht dediğin saman yığını.*" "*Olsun. Fakirin sarayı da böyle oluyor.*" İkisi birden gülmeye başladı.

Tarlaya vardıklarında sabahın serinliği henüz kaybolmamıştı. Peş peşe dizilmiş dev saman balyaları onları bekliyordu. Görevleri, bu ağır balyaları omuzlayıp römorka mümkün olduğunca sıkı yerleştirmekti. Yol boyunca tek bir balyanın bile oynamaması gerekiyordu. Bunun için balyalar üst üste, neredeyse insan boyunu aşacak kadar yükseltiliyordu. Her yükleme, görünmez bir tehlikeyi de beraberinde getiriyordu. Kimse bunu yüksek sesle söylemese de herkes biliyordu.

Mustafa çalışırken konuşmayı hiç bırakmıyordu. "*Cem, böyle devam edersek yakında bizim de saman balyası kadar omzumuz olur.*" Cem sırtındaki yükü römorka bırakırken gülümsedi. "*Merak etme. Seni önce samanların arasında kaybederiz.*" Bir süre sonra Cem yerde dolaşan küçük böcekleri gösterdi. "*Bak, şu böcekler senden hızlı çalışıyor.*" Mustafa kahkaha attı. "*Onların patronu da sen misin?*" İkisi de güldü. Yoksulluğun içinde bile insanı ayakta tutan şey bazen yalnızca birkaç dakikalık kahkahalar oluyordu.

Saatler ilerledikçe römork ağzına kadar doldu. Saman balyaları öylesine yükselmişti ki uzaktan küçük bir kuleyi andırıyordu. İşçiler yine o kulenin üzerine tırmanmak zorunda kaldılar. İsmail ise her zamanki gibi traktörde tek başına genişçe oturuyordu.

Mustafa en tepeye çıkınca iki kolunu açtı. "*Ey ahali! Balyaların hükümdarı geldi!*" Cem başını kaldırıp gülerek seslendi. "*Kralsan tahtın pek sallanıyor. Dikkat et de ilk düşen sen olma.*"

Herkes gülerken Cem'in içini açıklayamadığı bir sıkıntı kapladı. Römork her zamankinden fazla yüklenmişti. Yol da taşlı ve dardı. İçinden kötü bir his geçip gitti. Fakat yapabileceği hiçbir şey yoktu. Fakir insanların çoğu zaman tehlikeyi seçme şansı olmazdı; sadece içine girerlerdi.

Traktör ağır ağır ilerlemeye başladı. Yol bozuktu. Her çukurda römork biraz daha sallanıyor, balyalar hafifçe yer değiştiriyordu. İsmail arkasına dönüp bakmıyor, sadece önüne odaklanıyordu. Bir an sonra traktör büyükçe bir taşa sert biçimde çarptı. Her şey bir anda oldu. Römork önce yana doğru eğildi. Ardından bütün ağırlığıyla devrildi. Kulakları sağır eden bir gürültü yükseldi. Saman balyaları etrafa savruldu. Toz bulutu gökyüzünü kapladı. Cem ne olduğunu anlayamadan yere fırladı. Yüzü büyük bir balyaya çarptı. Şiddetli bir acı burnundan bütün kafasına yayıldı. Sıcak kan dudaklarına doğru akıyordu ama o an bunun farkında bile değildi.

"*Mustafa*!" Sesi saman tozunun içinde kayboldu. Hiçbir cevap gelmedi. Etraf tam bir karmaşaya dönüşmüştü. Herkes bağırıyor, kimisi balyaların altında kalıyor, kimisi çıkmaya çalışıyordu. Cem doğrulmak istediğinde burnundaki korkunç ağrı nefesini kesti. Tam umudunu kaybetmeye başladığı sırada balyaların arasından boğuk bir inleme duydu. Mustafa... Hiç düşünmeden sürünerek o tarafa ilerledi. Küçücük elleriyle ağır saman balyalarını itmeye çalıştı. Her hareketinde yüzündeki acı katlanıyor ama durmuyordu. "*Dayan Mustafa! Geliyorum.*"

Ne kadar uğraştığını bilmiyordu. Zaman durmuş gibiydi. Sonra uzaktan insanların bağırışları duyuldu. Kazayı gören köylüler yardıma koşuyordu. Birkaç dakika sonra herkes balyaları kaldırmaya başlamıştı. Önce Mustafa çıkarıldı. Durumu Cem'den daha ağırdı ama nefes alıyordu. Ardından Cem'i de güçlükle dışarı çıkardılar. Burnu kırılmıştı. Yüzü kan, toz ve saman parçaları içindeydi.

Mustafa sedyeye alınırken Cem bütün acısına rağmen gülümsemeye çalıştı. "*Ne oldu balyaların hükümdarı? Taht seni koruyamadı.*" Mustafa dudaklarının kenarında belli belirsiz bir tebessümle karşılık verdi. "*Bir daha o tahta çıkarsam... beni aşağı bağlayın.*" İkisi de acının içinden küçücük bir kahkaha çıkarabildi.

Akşam çadıra döndüğünde Cem sırtüstü uzandı. Burnu zonkluyor, bütün bedeni ağrıyordu. Ama en çok zihni yorulmuştu. Çadırın açık kapısından görünen yıldızlara uzun süre baktı. O gün yaşadıklarını unutamayacağını biliyordu. Burnundaki kırık bir gün iyileşecekti. Yaraları kabuk bağlayacaktı. Fakat saman balyalarının altında duyduğu o çaresizlik hissi, Mustafa'nın sesini ararken yaşadığı korku ve ölümün kendilerine ne kadar yaklaştığını gördüğü o birkaç dakika, ömrü boyunca hafızasında yaşamaya devam edecekti. Yine de ertesi sabah güneş doğduğunda aynı tarlaya gitmek zorunda kalacağını biliyordu. Çünkü yoksulluk, insanın en büyük korkularını bile ertesi güne bırakmasına izin vermiyordu.

Dilan'ın haykırışı:

Cem yaşadıklarını ne kadar unutmaya çalışsa sanki yemin edilmiş gibi tüm talihsizlikler bir şekilde onu buluyordu. Her şeye rağmen yine de çalışmak zorundaydı ama. Tarlaya gitmeye hazırlandığı günlerden birinde, Cem'in gözleri komşusunun evine takılmıştı. Naylon kapısı aralık olan evin içinde bir hengâme vardı. Önce boğuk bir erkek sesi, ardından ince ve titrek bir ağlama duyuldu. Cem'in yüreği ürperdi. Duyduğu ağlama sesi Dilan'a aitti. Komşusu Dilan'a...

Dilan, köyün en zarif kızlarından biriydi. Uzun, ince yapısı, kestane rengi saçlarının omuzlarına dökülüşü ve iri, ışıl ışıl gözleriyle dikkat çekerdi. Ancak, güzelliğinin ardında taşıdığı yükler, yüzündeki yorgun çizgilerde kendini belli ederdi. Genç yaşında yaşamın tüm ağırlığını sırtlamıştı. Güneş doğmadan uyanır, ayaklarını çıplak toprağa basarak tarlanın yolunu tutardı. Elleri, sürekli çalışmaktan nasırlaşmış, ama hâlâ ince ve zarifti. Bir çiçeğin kırılgan yaprağı gibi görünen bu eller, hem tarlanın sert toprağına hem de ev işlerinin bitmek bilmeyen yüküne dayanıyordu. Tarlada çalışırken bile Dilan'ın zarafeti dikkat çekerdi. Üzerinde eski bir basma elbise olsa da hareketlerindeki naiflik, göz alıcı bir huzur yayıyordu. Sabah serinliğinde tarla yolunda yürürken, hafifçe omzuna düşen saçlarını düzeltir, başını yere eğerek sessizce ilerlerdi. O gün her şey farklıydı. O gün, o çığlık... Cem'in zihninde yankılanıyordu.

Cem, kulak verdiğinde Dilan'ın yalvarışlarını net bir şekilde duydu. "*Babacığım, ne olur yapma, çok yorgunum! Bugün tarlada yeterince çalıştım, evdeki işleri yapamadım ama yarın telafi ederim!*" diye bağırıyordu genç kız. Ardından Dilan'ın babasının öfkeli sesi duyuldu: "*Daha neler, iş yapmaya mecali olmayan bir kadının bu evde işi yok! Sabah akşam yükümüzü hafifletmeye çalışacaksın. Yoksa burada ekmek bile bulamazsın!*" Ardından Cem, sert bir tokat sesi duydu. Dilan'ın ağzından istemsizce bir haykırış çıktı ve Cem'in içi titredi.

Cem ne yapacağını bilemedi; bu onun gördüğü, duyduğu ilk dayak değildi. Köyde kadınlar her zaman ikinci plandaydı. Eğer yeterince çalışmazlarsa, eksik bir eşya gibi davranılır ve hakları yok sayılırdı. Ama Dilan farklıydı. Cem'in zihninde onu hep direnen biri olarak görmüştü, ama Dilan'ın babasının şiddeti onun ışığını yavaş yavaş söndürüyor gibiydi.

O gün, Cem akşam eve döndüğünde bile o sesi, o çaresizlik dolu gözyaşlarını zihninden atamıyordu. Elleri titredi. Elinden bir şey gelmemesi onu deliye döndürüyordu. Annesine bu olayı anlatmayı düşündü ama biliyordu ki köyde bu tür olaylar haber edildiği anda, daha beter sonuçlar doğururdu. Erkeklerin sözü, kadınların yaşama hakkının bir basamağı gibiydi burada. Cem, çaresizlikle başını iki eli arasına alıp sessizce durdu.

Mor yanaklar;

Ertesi sabah Cem, Dilan'ı yine tarlada gördü. Başını önüne eğmiş, sessizce mısır saplarını yoluyordu. Fakat bu kez Cem'in dikkatini ilk çeken yaptığı iş değil, yüzündeki morluklardı. Göz altı şişmiş, yanağı kızarmıştı. Cem'in içi buz kesti. Bir an olduğu yerde kaldı. Dilan ise hiçbir şey olmamış gibi çalışmaya devam ediyordu. Bu sessiz kabulleniş, Cem'e gördüğü morluklardan bile daha ağır geldi. İçinden, "*Bir insan yaşadığı şiddete gerçekten alışabilir mi*?" diye geçirdi. Tam o sırada Dilan, Cem'in kendisini izlediğini fark etti. Başını kaldırmadan, elindeki işi hızlandırdı ve alçak bir sesle, "*Cem, sakın kimseye bir şey söyleme. Başımı daha fazla belaya sokma.*" dedi. Sesinde öfke değil, yalnızca korku ve yorgunluk vardı. Cem'in boğazı düğümlendi. Ellerini sıktı ama söyleyecek tek kelime bulamadı. Sessizce önüne döndü ve çalışmaya devam etti.

O gün boyunca aklı Dilan'dan hiç ayrılmadı. Akşam eve döndüğünde bile onun moraran yüzü gözlerinin önünden gitmiyordu. Neden bu kadar korkuyordu? Neden kimse ona yardım edemiyordu? Düşünceler içinde otururken annesi sessizce yanına geldi. Dilanların evinden yine sesler geldiğini söyledi ve iç çekerek, "*Bir şeylerin ters gittiği belli oğlum. Babası çok serttir, bilirsin. Duyduğuma göre Dilan okumak istiyormuş. Ama o adam kızını okula gönderecek biri değil.*" dedi. Bu sözler Cem'in içine oturdu. Demek Dilan'ın en büyük hayali okumaktı. Oysa her gün gün doğmadan tarlaya gidiyor, akşam eve dönünce de dinlenmeden ev işlerini yapıyor, en küçük eksikliğinde ise şiddet görüyordu. Cem, Murat'ı ve okula giden diğer çocukları düşündü. Ardından Dilan'ı gözünün önüne getirdi. Eğer o da okuyabilseydi belki bambaşka bir hayatı olacaktı. Belki köyün dışındaki dünyayı görecek, kendi ayakları üzerinde durabilecek, kaderini kendi elleriyle yazabilecekti. Ama sırf kız olduğu için daha çocuk yaşta bütün hayalleri elinden alınmıştı.

Ertesi sabah cesaretini toplayarak Dilan'ın yanına yaklaştı. Bir süre birlikte sessizce çalıştılar. Sonra elindeki mısır saplarını bırakmadan usulca, "*Dilan, benim de elimden pek bir şey gelmiyor ama senin de benim de okumamız gerekiyor. Bu hayat böyle sürmemeli. Baban neden sana bunu yapıyor*?" diye sordu. Dilan başını kaldırmadı. Dudaklarında acı bir tebessüm belirdi. Yavaşça başını iki yana salladı ve neredeyse fısıltıya dönüşen bir sesle, "*Kızların kaderi bu.*" dedi. Üç kelimeydi sadece ama Cem'in içine koca bir taş gibi oturdu. O sözlerde öfke de yoktu, isyan da... Yalnızca yıllardır süren bir kabulleniş, tükenmiş bir umut ve değişmeyeceğine inanılan bir hayat vardı.

Bir süre daha sessizce çalışmayı sürdürdüler. Rüzgâr mısır yapraklarını hışırdatırken Dilan, gözlerini hiç kaldırmadan yeniden konuştu. "*Babam hep aynı şeyi söylüyor.*" dedi. "*Nasıl olsa evlenip gideceksin. Bana yük olma yeter.*" Cem'in yüreği burkuldu. Dilan, babasının gözünde hayalleri olan bir genç kız değil, günü geldiğinde başka-

sına verilecek bir yükten ibaretti. Oysa onun tek istediği okumak, kendi hayatını kurabilmekti. Bunun yerine her gün tarlada çalışıyor, akşam eve dönüp ev işlerini yapıyor ve en küçük hatasında şiddet görüyordu. Cem, o an ilk kez yoksulluğun insanı ne kadar zorladığını değil, bazen insanın kaderini asıl belirleyenin doğduğu ev olduğunu düşündü.

"Güzelliği taşıyan yük, çirkinliğin yükünden ağır mıdır?"

O günden sonra Cem'in aklından Dilan hiç çıkmayacaktı. Tarlada çalışırken, su taşırken, akşam çadıra dönerken hep komşusunun moraran yüzünü ve korku dolu sesini hatırlayacaktı. Peki, kendi hayatını bile değiştiremezken Dilan'a nasıl yardım edebilirdi? Yaşadıklarını Murat'a anlatmak için sabırsızlanıyordu. Belki birlikte bir çözüm bulabilirlerdi.

Aradan birkaç gün geçti. Cem ve Murat yine aynı tarlada çalışıyordu. Öğleye doğru Murat, römorktan inerken dengesini kaybedip yere düştü. Ayağı kötü burkulmuştu. Tarla sahibi uzaktan bakıp, "*Bu hâliyle çalışamaz. Bugün yevmiye de yok. Götürün evine.*" dedi. Cem itiraz etmek istedi ama faydası olmayacağını biliyordu. Murat'ı omzuna alıp yavaş yavaş eve götürdü.

Yolda Murat acıyla gülümsemeye çalıştı. "*Ayağım düzelmezse okulu bırakmak zorunda kalırım.*" dedi. Cem'in içi burkuldu. Murat'ın ailesinin durumu zaten zordu. Birkaç gün bile çalışamaması, bütün düzenlerini bozabilirdi. O an, yoksulluğun insanın sadece bugününü değil, geleceğini de elinden aldığını düşündü.

O gece de diğerleri gibi çok uzundu. Çadırın tavanına bakarken kendi kendine, "*Daha çok çalışmalıyım.*" diye fısıldadı. Başka bir yol göremiyordu.

Ertesi akşam annesi eve her zamankinden daha yorgun döndü. Sessizce oturdu, derin bir nefes aldı. Cem hemen yanına yaklaştı. "*Anne, iyi misin?*" Annesi gözlerini kaçırarak, "*Bu yıl işler çok kötü gidiyor oğlum. Böyle giderse geçinmek daha da zor olacak.*" dedi. Cem cevap veremedi. Annesinin yüzündeki yorgunluk, bütün gün tarlada gördüğü manzaralardan daha ağır gelmişti.

Okullar açıldığında Cem eskisi gibi değildi. Derslere odaklanmakta zorlanıyor, çoğu zaman dalıp gidiyordu. Sevgi'yi gördüğünde konuşmak istiyor ama cesaret edemiyordu. Tarlada yaşadıkları, Dilan'ın gördüğü şiddet, Murat'ın yaşadığı kaza ve evdeki geçim sıkıntısı zihninden çıkmıyordu. Henüz çocuktu ama omuzlarında taşıdığı yük, yaşıyla hiç uyuşmuyordu.

Kayıplarla dolu bir geçmiş;

Zaman geçiyor ama Cem'in içindeki özlem ve hayal kırıklığı sanki daha da derinleşiyordu. Tüm acıların açtığı ayrı bir çentik vardı yüreğinde. Buna bir de yenisi eklenecekti.

Yaz ayları herkes için daha da zor geçiyordu. Aileler, ne doğru dürüst bir iş bulabiliyor ne hayvanlarını besleyebiliyordu. Cem'in babası, bir yaz gecesi köyün diğer yaşlılarıyla birlikte ambarları soymaya karar verdi. Ancak yakalandılar. Güvenlik güçlerinin devreye girdiği bu olay da Cem için yoksullukları konusunda bir eşik olacaktı.

"Kendi ışığını arayan bir insan,
sürekli karanlıkla çevriliyken yolunu nasıl bulur?"

Tüm bu yaşananlar ve bunların Cem'deki tesiri, zihinsel örüntüsünü alt üst etmiş ve bir zaman onu karamsarlığa gark etmişti.

Bu dönemde Cem, yoksulluğunu gizlemeye çalıştığı için insanlarla iletişim kurmaktan çekinmeye başlamıştı artık. Örneğin okulda Murat dışında neredeyse kimseyle arkadaşlık etmiyordu.

Umut kırılmaları ve yeni güneş...

Tüm bu ümit kırıcı yaşananlara, zorlu yaşam şartlarına rağmen Cem'in belki kendisinin de çok farkında olmadığı bir umut ışığı içinde bir yerlerde yanıyordu. Ara ara da olsa bir gün hayatlarının daha aydınlık olacağına dair bir inancı vardı mesela. En sevdiklerinin yanında bu inanç daha da parlıyordu. Murat'la birlikte vakit geçirdiklerinde içi ışık doluyordu.

Bir yaz akşamı, Cem, Murat'la geçirecekleri daha güzel günlerin hayalini kurdu. İkisi de, bir gün bu yoksulluktan sıyrılarak bambaşka bir hayata yelken açacaklardı.

O yaz, kalbinde tüm olumsuzluklara rağmen yaşamaya devam eden bu inanç, onları hayallerinin peşinden koşmaya bir adım daha yaklaşacaklardı. Artık liseli olmuşlardı.

Yıllar sonra, liseye başladığı ilk günün; ama aynı zamanda sevdiği kız başta olmak üzere sınıf arkadaşları tarafından dışlanma korkusunu da içinde taşıyan heyecanını anımsayacaktı.

Cem, lisenin ilk zamanlarında çok yalnız hissediyordu; sınıftaki gruplaşmaların dışında kalıyor, onlara katılmakta zorlanıyordu. Kendi başına takılıyor, fakat bunun getirdiği yalnızlıkla savaşmakta güçlük çekiyordu. Murat onunla birlikte olmaya, yalnızlığını hafifletmeye gayret ediyordu. Ancak Murat da benzer sorunlarla cebelleşiyordu.

O günlerden birinde Cem, okula yeni gelen bir öğrencinin, Fikret'in, sınıfa katıldığını öğrendi. Fikret, zengin bir ailenin çocuğuydu ve daha ilk günden dikkatleri üzerine çekmeyi başardı. Temiz ve şık kıyafetleri, kendine güvenen tavırları ve rahat konuşmasıyla kısa sürede sınıfın en popüler öğrencilerinden biri hâline geldi. Cem, uzaktan onu ilgiyle izliyordu. Fikret'in etrafında oluşan kalabalık, Cem'in içinde uzun zamandır bastırdığı ait olma duygusunu yeniden uyandırmıştı.

Fakat Fikret'in ilgisi dostça değildi. Bir gün, herkesin içinde Cem'in eskiyen kıyafetleriyle alay etmeye başladı. Başta şaka gibi görünen sözleri, kısa sürede aşağılayıcı bir hâl aldı. Sınıftan yükselen kahkahalar arasında Cem'in yüzü kızardı. Gözlerine dolan yaşları kimse fark etmesin diye başını eğdi. O an hissettiği utanç ve kırgınlığı gizlemesi mümkün değildi.

Fikret'in alayları gün geçtikçe arttı. Neredeyse her gün Cem'i küçük düşürecek yeni bir bahane buluyor, sınıftaki diğer öğrenciler de çoğu zaman bu alaylara gülerek eşlik ediyordu. Cem, kendisini giderek daha yalnız hissetmeye başladı. Zaten dâhil olmakta zorlandığı sınıf ortamında artık tamamen görünmez biri hâline gelmişti. Kimse onun yanında durmuyor, kimse Fikret'e karşı çıkmıyordu. Bu durum, Cem'i yavaş yavaş karanlık düşüncelerin içine çekmeye başladı.

Murat, arkadaşındaki değişimi herkesten önce fark etmişti. Cem'in eskisi kadar konuşmadığını, teneffüslerde tek başına dolaştığını ve gözlerinin içindeki ışığın her geçen gün biraz daha söndüğünü görüyordu. Bir gün okuldan dönerlerken, Fikret'in iyi biri olmadığını, bir gün mutlaka başına dert açacağını, bu yüzden ondan uzak durmasının daha doğru olacağını söyledi. Sesindeki kaygı samimiydi; arkadaşını korumaya çalışıyordu. Ancak Cem, Murat'ın uyarılarını önemsemedi.

Aslında Fikret'e hayran değildi; onun sahip olduğu hayatı, etrafındaki arkadaşları ve herkes tarafından kabul görmesini kıskanıyordu. Belki bir gün kendisinin de o çevrenin içine girebileceğini düşünüyordu. Bu umut, onu Fikret'in davranışlarını görmezden gelmeye itiyordu. Ancak zaman geçtikçe bunun mümkün olmadığını anladı. Fikret'in çevresi genişledikçe Cem kendisini daha da yalnız hissediyor, ait olma isteği her geçen gün biraz daha umutsuzluğa dönüşüyordu.

Okulda yaşanan bir olay bardağı taşırdı. Fikret yine herkesin içinde Cem'i aşağılamaya başladı. Önce alaycı sözlerle onu kışkırttı, ardından sesini yükselterek Cem'in gerçekten kendisi gibi birinin yanında yer alabileceğini düşünüp düşünmediğini sordu. Sınıfta yükselen kahkahalar arasında Cem'in boğazı düğümlendi. Gururunu korumaya çalışarak Fikret'e baktı, fakat içinde kopan fırtınayı bastırmakta zorlanıyordu. Kendisini ilk kez bu kadar değersiz ve çaresiz hissediyordu. O an öfkesiyle utancı birbirine karışmış, ne cevap verebiliyor ne de oradan uzaklaşabiliyordu.

Okul çıkışında eve doğru yürürken kalbi hızla çarpıyordu. Aklından sürekli Fikret'in söyledikleri geçiyor, yaşadığı aşağılanmayı unutamıyordu. Bir yandan ona nasıl karşılık vereceğini düşünüyor, bir yandan da hiçbir şey yapamamış olmanın öfkesiyle boğuşuyordu.

Eve vardığında anne ve babasının yorgun yüzleri onu karşıladı. Evin içindeki sessizlik ve yoksulluğun ağır havası, okulda taşıdığı yükü daha da büyüttü. Aile içindeki sıkıntılar da üst üste gelince evin içinde duramaz hâle geldi. Tam dışarı çıkacakken

annesi, ne olursa olsun güçlü kalmaları gerektiğini, bu dünyanın güçsüzlere merhamet etmediğini söyledi. Annesinin bu sözleri Cem'in kulağında uzun süre yankılandı. İçinde biriken öfke, utanç, yalnızlık ve çaresizlik ilk kez taşacak gibi olmuştu. Ne yapacağını, bu yükü nasıl taşıyacağını artık bilmiyordu.

"Yoksulluğun en ağır yükü, insanın kendine olan inancını alıp götürmesiyse, bu yükü kim kaldırır?"

Yaşanan korkunç olay;

Cem, yalnızlığının ağırlığı arttıkça okul çıkışlarında kendisini kütüphaneye atmaya başladı. Kitapların arasında dolaşırken, gerçek hayatta bulamadığı huzuru satırların arasında arıyordu. Bir gün, kütüphaneden çıkarken giriş kapısının hemen yanında unutulmuş eski bir bez çanta dikkatini çekti. Bir süre çevresine bakındı. Çantanın sahibini bekledi, fakat kimse geri dönmedi. Merakı ağır basınca çantayı açtı. İçinden birkaç yıpranmış kitapla katlanmış küçük bir kâğıt çıktı. Kâğıtta, titrek bir el yazısıyla şu cümle yer alıyordu: "*Sevgili arkadaş, eğer bu kitaplar bir gün senin eline geçerse, onlara kendi hayatından da bir şeyler ekle. Her insanın hikâyesi, başka bir hikâyeyi tamamlar.*"

Cem, o satırları defalarca okudu. İlk kez, yaşadığı acıların yalnızca içinde saklanacak bir yük olmadığını düşündü. Belki de onları kelimelere dökebilirdi. Belki de insan, konuşamadıklarını yazarak hafifleyebilirdi. O gün eve giderken küçük bir kırtasiyeye uğradı, kendisine ince kapaklı, sade bir defter aldı.

Günler geçtikçe defter, Cem'in en yakın sırdaşı hâline geldi. Okulda yaşadığı aşağılanmaları, evde hissettiği çaresizliği, yoksulluğu, geleceğe dair korkularını ve kimseye anlatamadığı hayallerini tek tek sayfalara dökmeye başladı. Yazdıkça içindeki yük biraz olsun hafifliyor, kelimeler ona sessiz bir arkadaşlık ediyordu.

Ancak bu huzur uzun sürmedi. Bir gün okul çıkışında Fikret ve arkadaşları, Cem'i gizlice takip etti. Cem'in her fırsatta elinden düşürmediği defteri merak etmişlerdi. Issız bir sokakta önünü keserek defteri elinden aldılar. Cem geri almak için çabalasa da başarılı olamadı.

Fikret, defterin sayfalarını yüksek sesle okumaya başladı. Cem'in en mahrem duyguları, en derin yaraları artık başkalarının kahkahalarına karışıyordu. Okudukça alaycı bir gülümsemeyle sözde beğenisini dile getiriyor, yazdıklarını küçümseyerek onunla eğleniyordu. Etrafındaki öğrenciler de Fikret'e katılıyor, Cem'in satırlarını bir oyun gibi dinliyorlardı.

Cem, utancından başını kaldıramadı. O defter yalnızca birkaç sayfa kâğıttan ibaret değildi; çocukluğundan beri içine attığı bütün acıların sessiz tanığıydı. Şimdi ise

en gizli duyguları, kendisini en çok inciten insanların elindeydi. İçinde tarifsiz bir kırgınlık büyüdü. O gün yalnızca yazdıkları değil, insanlara duyduğu güven de paramparça olmuştu.

Eve dönerken her zamankinden daha yavaş yürüdü. Sokaklar, evler, insanlar gözünün önünden geçiyor ama hiçbirini gerçekten görmüyordu. İlk kez görünmez olmanın bazen acıyı azaltabileceğini düşündü. Fakat bir yanı da susmanın kendisini her geçen gün biraz daha yok ettiğini fısıldıyordu. O gece uzun süre uyuyamadı. Defterini yeniden eline aldı. Sayfaların en altına yalnızca tek bir cümle yazdı:

"*Beni susturabilirler ama içimdeki hikâyeyi benden alamazlar.*"

BÖLÜM 2
Değişim rüzgârları;

Cem, lisenin başından itibaren yaşadığı zorluklarla başa çıkmaya çalışırken, aklında sürekli bir dünya hayali kuruyordu. Orada, Murat, onun en büyük destekçisi, hep olduğu gibi en yakın arkadaşıydı. Ancak bir yandan da Cem'in içindeki huzursuzluk ve kaygı, her geçen gün daha da derinleşiyordu.

Yeni tehlikelerle yüzleşme...

Bir gün Fikret ve arkadaşları yine Cem'i alay konusu yaptı. Bu kez söyledikleri sözler her zamankinden daha ağırdı. Teneffüste sınıfın kapısında tek başına bekleyen Cem'i gören Fikret, arkadaşlarını da etrafına toplayarak onu küçük düşürmeye başladı. Eski kıyafetleriyle, sessizliğiyle ve yoksulluğuyla alay ediyor, söyledikleri her söz sınıftakilerin kahkahalarıyla karşılık buluyordu. Cem, öfkesini içine atıyor ama nasıl karşılık vereceğini bilemiyordu.

Tam o sırada Murat araya girdi. Fikret'e yaptığının doğru olmadığını söyleyerek arkadaşını savundu. İkisi arasında kısa süreli bir tartışma yaşandı. Murat'ın Cem'i yalnız bırakmaması, onun içindeki dostluk duygusunu daha da güçlendirdi. O gün, gerçek bir arkadaşın en zor zamanda yanında duran kişi olduğunu bir kez daha anladı.

Yaşadığı bu olayların ardından Cem, içine daha çok kapanmaya başladı. Bu sırada Sevgi'ye karşı hisleri de giderek derinleşiyordu. Bir gün okul çıkışında onu gördü. Sevgi, Fikret ve arkadaşlarıyla sohbet edip gülüyordu. Bu manzara Cem'in canını acıttı. Sevgi'nin kendisinden uzak olduğunu düşündükçe içindeki özlem daha da büyüdü.

Aradan birkaç gün geçtikten sonra Sevgi'nin rahatsızlanarak hastaneye kaldırıldığını öğrendi. Bu haber Cem'i derinden sarstı. Günlerce aklından Sevgi'yi çıkaramadı; onun iyi olmasını dileyerek sessizce bekledi.

Yazdığı defterlerinin ilk satırlarında Sevgi vardı hep; ardından çocukluğu, yoksulluğu, korkuları ve hayalleri geliyordu. Yazdıkça içindeki yük hafifliyor, kelimeler ona güç veriyordu. Her yeni sayfa, kendisini biraz daha tanımasına ve geleceğe umutla bakmasına yardımcı oluyordu.

Murat, Cem'deki bu değişimi kısa sürede fark etti. Bir akşam evlerine gittiğinde yazdığı sayfalardan birkaçını okuma fırsatı buldu. Yazdıklarından çok etkilendi. Ondan yazmayı bırakmamasını istedi. O günden sonra Cem, yazmanın yalnızca acılarını anlatmanın değil, yeniden ayağa kalkmanın da bir yolu olduğunu anlamaya başladı.

Aşka dönüşen kayıplar:

Cem, Sevgi'ye duyduğu hisleri unutmaya çalışsa da bunu başaramıyordu. Onu her düşündüğünde içindeki özlem yeniden canlanıyor, Fikret'in yaptıkları ise bu duyguları daha da ağırlaştırıyordu. Bir süre sonra Fikret'in, Cem'in Sevgi'ye karşı hislerini öğrenmiş olabileceğini fark ederek daha da tedirgin oldu.

Beklediği olmuştu. Bir akşam okul çıkışında Fikret yolunu kesti. Yanındaki arkadaşlarının da duyacağı şekilde, Cem'in yazdıklarıyla ve Sevgi'ye duyduğu hislerle alay etmeye başladı. Ona, Sevgi'nin kendisi gibi yoksul biriyle asla ilgilenmeyeceğini söyleyerek onu küçük düşürmeye çalıştı. Cem'in yüreği sıkıştı. İlk kez kaçıp susmak yerine, sakin bir sesle hislerinden utanmadığını söyledi. Sevgi'yi gerçekten sevdiğini, ancak bu duygularının alay konusu yapılmasını istemediğini dile getirdi. O gün içinde ilk kez korkusundan daha güçlü bir cesaretin filizlendiğini hissetti.

Bu olaydan sonra günlerce defterinin başından kalkmadı ve her şeyi satırlara döktü. Yazdıkça kendisini daha iyi tanıyor, içindeki öfkenin yerini yavaş yavaş kararlılık alıyordu.

Murat, bu süreçte her zaman onun yanındaydı. Bir akşam birlikte yürürlerken Cem, ilk kez gelecekle ilgili hayallerini açıkça anlattı. Hayatını değiştirmek, insanların yaşadığı haksızlıkları yazmak ve bir gün sesini daha fazla insana duyurmak istediğini söyledi. Murat, arkadaşını dikkatle dinledi ve onun bunu başaracağına inandığını dile getirdi. Bu sözler, Cem'in kendisine olan güvenini daha da artırdı.

Zaman geçtikçe Cem değişmeye başladı. Yoksulluğun ve yaşadığı haksızlıkların kendisini ezmesine izin vermek yerine, bunlardan güç almayı öğrendi. Artık Fikret'in bile her sözü karşısında içine kapanmıyor, sessizce kendi yolunda ilerlemeyi tercih ediyordu.

Bir gün okul panosunda sosyal adalet ve eşitlik üzerine yazdığı kısa bir yazı yayımlandı. Yazı, öğretmenlerin ve bazı öğrencilerin dikkatini çekti. Birçok kişi onu tebrik ederken, Fikret bu ilgiden rahatsız oldu. Cem'in sessizce büyümesi ve insanların onu fark etmeye başlaması, alışık olduğu üstünlük duygusunu sarsıyordu.

Bu gelişmeler Cem'in özgüvenini güçlendirdi. Murat'la yaptıkları uzun sohbetlerde artık yalnızca kendi hayatlarını değil, yaşadıkları köyü, yoksulluğu, adaletsizliği ve insanların neden sustuğunu konuşuyorlardı. Cem, yazılarının yalnızca kendisini iyileştirmediğini, çevresindeki insanların da yaşadıkları sorunları farklı bir gözle

görmesine yardımcı olabileceğini fark etti. Yazmak artık onun için yalnızca bir alışkanlık değil, hayata tutunmanın en güçlü yolu hâline gelmişti.

Bir süre sonra Murat'a dönerek artık korkarak yaşamak istemediğini söyledi. Hayatta kalmanın yetmediğini, mücadele etmesi gerektiğini hissediyordu. Murat da arkadaşının omzuna dokunarak bu mücadelede onu hiçbir zaman yalnız bırakmayacağını söyledi.

O günden sonra Cem ve Murat, yalnızca iyi arkadaş değil, aynı zamanda aynı hayalin peşinden yürüyen iki yol arkadaşı oldular. Artık ikisi de biliyordu ki insanın kaderini değiştiren şey, yaşadığı acılar değil; o acılara rağmen yürümeye devam edebilmesiydi.

Gelecek güneşinin doğuşu:

Bir gün Cem ile Murat birlikte yürüyüşe çıktı. Hafif rüzgârın ve doğanın sessizliğinin içinde uzun süre yan yana yürüdüler. Çok konuşmadılar; bazen aynı yolu paylaşmak bile birbirini anlamaya yetiyordu. Güneş batarken denizi seyrettiler ve geleceğe dair umutlarını sessizce içlerinde büyüttüler.

Cem, yaşadığı bütün kayıplara rağmen yeniden ayağa kalkabileceğini anlamıştı. Murat'ın dostluğu ona yalnız olmadığını hissettiriyor, yazdığı her satır ise içindeki karanlığı biraz daha aydınlatıyordu. Artık geleceğe korkuyla değil, umutla bakıyor; hayatını değiştirecek yolun, dostluk ve kaleminden geçtiğini biliyordu.

BÖLÜM 3

Süngü gibi geçen yıllar;

Cem ve Murat, lise hayatlarını bütün zorluklara rağmen sürdürmeye çalışıyordu. Ancak bir gün Murat'ın babası tarlada çalışırken ağır bir kaza geçirdi. Günlerce hastanede kaldı ve artık eskisi gibi çalışamayacağı anlaşıldı. Artan borçlar ve geçim sıkıntısı yüzünden Murat, istemese de okulunu bırakmak zorunda kaldı. Bir akşam bunu Cem'e söylerken sesi titriyordu. Ailesinin artık kendisine ihtiyaç duyduğunu, tarlada çalışmaktan başka çaresi olmadığını söyledi. Cem, arkadaşının bu sözleri karşısında elinden hiçbir şey gelmemesinin acısını derinden hissetti.

Murat'ın okuldan ayrılması, Cem'in hayatındaki en büyük yalnızlıklardan biri oldu. En yakın dostunu her gün yanında görememek, okulun yükünü daha da ağırlaştırdı. Artık teneffüslerde konuşacağı, derdini paylaşacağı kimse kalmamıştı. Bir yandan kendi ailesine destek olmak için ders aralarında ve okul çıkışlarında tarlada çalışıyor, diğer yandan eğitimini bırakmamaya çabalıyordu. Yorulan elleri, nasır tutan avuçları ve uykusuz geçen geceleri onun günlük hayatının bir parçası hâline gelmişti.

Murat'ın yokluğunda okul bahçesi de eski anlamını yitirmişti. Teneffüslerde tek başına bir köşeye çekiliyor, kalabalıkları uzaktan izliyordu. Bazen Sevgi'yi arkadaşlarıyla gülerken görüyor, onu mutlu görmekten sevinmesi gerekirken kendi yalnızlığını daha derinden hissediyordu. Aralarındaki mesafenin yalnızca birkaç adım değil, aşılması güç hayat şartları olduğunu düşünüyordu.

Günler ilerledikçe Cem içine kapanmaya başladı. Derslerden arta kalan zamanını evde ve tarlada çalışarak geçiriyordu. Ne yorgunluğunu paylaşabileceği bir dostu ne de geleceğe dair kurabileceği güçlü hayalleri kalmıştı. Sevgi'ye duyduğu hisler de artık umut olmaktan çıkmış, sessizce içinde taşıdığı bir özleme dönüşmüştü. Kendisine her baktığında aynı düşünce zihninde yankılanıyordu: Onun gibi birine layık olamayacağını düşünüyor, yoksulluğun yalnızca cebini değil, özgüvenini de elinden aldığını hissediyordu.

Yollar ayrılıyor:

Cem'in Murat'ın ayrılmasıyla katmerlenen yalnızlığını fark eden bazı öğrenciler ona yakınlık göstermeye başladı. İlk başlarda bunu gerçek bir dostluk sandı. İçinde yıl-

lardır biriken öfke ve yaşadığı yalnızlık, onu farkında olmadan bu çevrenin içine çekti. Dersleri düşmeye, okulda kavgalara karışmaya başladı.

Murat, arkadaşındaki bu değişimi fark edince bir gün onu uyardı. "*Cem, ne yapıyorsun? Bizi bu hayattan kurtaracak tek şey eğitim. Sakın bunu elinden kaçırma.*" dedi. Cem o gün bu sözleri önemsemese de, içinde bir yere kazıyacaktı.

Bir gün okul bahçesinde çıkan bir kavgada Cem yaralandı ve hastaneye kaldırıldı. Gözlerini açtığında yaşadığı her şeyi yeniden düşündü. Bu hayatın kendisini istediği yere götürmeyeceğini ilk kez o kadar açık görüyordu.

Hastaneye gelen Murat, yatağının başına oturup, "*Bir daha kendini böyle insanların arasına sokma. Sen çok daha iyi şeyleri hak eden birisin.*" dedi. Cem sessizce başını salladı. O günden sonra yanlış arkadaş çevresinden uzaklaştı, derslerine yeniden yöneldi. Zamanla notlarını yükseltti ve kavgalardan uzak durmayı başardı. Buna rağmen geçmişte yaşadığı acılar ve Sevgi'ye duyduğu karşılıksız hisler, uzun süre kalbinde yaşamaya devam etti.

Üniversite hayalleri ve yeni umutlar;

Liseden mezun olduktan sonra Cem bütün gücünü üniversite sınavına verdi. Geçmişte yaşadığı onca zorluğa rağmen umudunu kaybetmedi. En büyük desteği yine Murat'tı. Liseyi dışarıdan tamamlayan Murat'la birlikte ders çalışıyor, birbirlerini motive ediyor ve hayallerinden vazgeçmemeye çalışıyorlardı.

Aylar süren emeğin sonunda Cem üniversiteyi kazandı. Sonucu öğrendiğinde uzun zamandır ilk kez yüzü gerçekten güldü. Bu, onun için yalnızca bir okul değil, hayatını değiştirebilecek yeni bir başlangıçtı. Murat ise hem ailesine katkı sağlamak hem de fırsat buldukça Cem'e destek olabilmek için farklı işlerde çalışmaya devam etti. İki arkadaş, yıllardır olduğu gibi birbirlerinin en büyük dayanağıydı.

Üniversiteye başladığında Cem bambaşka bir dünyayla karşılaştı. Sınıf arkadaşlarının çoğu maddi sıkıntı yaşamıyor, rahat bir öğrenci hayatı sürüyordu. Çoğu zaman arkadaşlarıyla aynı ortamlara girecek imkânı bulamıyordu. Bu durum zaman zaman kendisini yalnız hissettirse de eğitiminden vazgeçmedi. Yaşadığı tüm zorluklara rağmen tek çıkış yolunun okumak olduğuna inanıyordu. Murat'ın dostluğu da bu inancını ayakta tutan en büyük güç olmaya devam ediyordu.

"Kader midir susturan insanı, yoksa korku mu?"

Sevgi ve umut ışığı;

Üniversite yıllarında Cem, hiç beklemediği bir anda Sevgi ile yeniden karşılaştı. O da aynı üniversiteye başlamıştı. Aradan yıllar geçmişti ama onu gördüğü anda içindeki

heyecan değişmemişti. Bu kez kaçmak istemedi. Kısa sohbetler etmeye başladılar ve bir gün bir kafede oturdular. Cem, yıllardır kimseye anlatamadığı çocukluğunu, yoksulluğunu ve verdiği mücadeleyi ilk kez açık yüreklilikle anlattı.

Sevgi sessizce dinledi. Ancak konuşma bittiğinde Cem, aradığı yakınlığı onun bakışlarında bulamadı. Sevgi ne kırıcı davrandı ne de küçümsedi; yalnızca mesafesini korudu. O gün kafeden ayrılırken Cem, hislerinin karşılıksız olduğunu anlamıştı. İçinden, "*Bazı insanlar sadece uzaktan sevilmek için var galiba.*" diye geçirdi.

Bu karşılaşma onu yeniden içine kapattı. Bir süre arkadaşlarından uzak durdu, duygularını kimseyle paylaşmadı. Yine de bu kez eskisi gibi dağılıp gitmedi. Yaşadıklarının kendisini güçlendirdiğini fark ediyordu. Murat'ın dostluğu ve yıllardır verdiği mücadele, ona ayakta kalmayı öğretmişti. Geçmişi değiştiremezdi ama geleceğini kendi emeğiyle kurabileceğine artık daha çok inanıyordu.

Yeniden doğuş ve başarı öyküsü;

Üniversite yıllarında Cem, Murat'ın ailesi için verdiği mücadeleyi daha yakından görmeye başladı. Murat, bütün zorluklara rağmen çalışıyor, kazandığı parayla hem evine destek oluyor hem de fırsat buldukça Cem'in okul masraflarına katkı sağlamaya çalışıyordu. Bu durum Cem'i derinden etkiledi. Arkadaşının omuzlarındaki yükü biraz olsun hafifletebilmek için o da okul dışında çalışmaya başladı. İnşaatlarda, kafelerde, depolarda ne iş bulursa yapıyor; gündüz derslere giriyor, akşam çalışıyor, geceleri ise sınavlarına hazırlanıyordu. Yorulmaya alışmıştı. Çünkü biliyordu ki emek vermekten başka tutunabileceği bir dal yoktu.

Bu yoğun tempo içinde bir gün, hayatının yönünü değiştirecek biriyle tanıştı. Deniz Hoca, öğrencileri arasında yalnızca bilgisiyle değil, insanlara yaklaşımıyla da tanınan bir akademisyendi. Konuşurken acele etmez, karşısındaki insanı gerçekten dinlerdi. Cem'i ilk gördüğünde de onun yorgun yüzünün ardında anlatılmamış uzun bir hikâye olduğunu hissetmişti.

Bir gün ders çıkışında Cem'in yanına yaklaşarak biraz vakti olup olmadığını sordu. Birlikte kampüsün bahçesinde yürümeye başladılar. Kısa bir sessizliğin ardından Deniz Hoca, bir süredir onu gözlemlediğini, sürekli bir yerlere yetişmeye çalıştığını ve bu kadar yükü tek başına taşımaması gerektiğini söyledi. Cem mahcup bir gülümsemeyle başka seçeneği olmadığını, çalışmadığı takdirde okuyamayacağını anlattı. Deniz Hoca başını sallayarak çalışmanın başka, insanın kendini tüketmesinin başka olduğunu, Cem'in yalnızca hayatta kalmaya çalıştığını ama yaşamayı da unutmaması gerektiğini söyledi. Bu sözler, Cem'in uzun zamandır kimsenin dokunamadığı bir yerine dokunmuştu.

O günden sonra sık sık bir araya gelmeye başladılar. Cem yaşadıklarını anlattıkça Deniz Hoca onu yargılamadan dinliyor, bazen tek bir soruyla uzun uzun düşün-

mesini sağlıyordu. Zamanla aralarındaki ilişki bir hoca ile öğrencinin ötesine geçti. Cem, yıllardır ilk kez kendisini gerçekten anlayan birinin varlığını hissediyordu. Deniz Hoca ona hazır cevaplar vermiyor, kendi yolunu bulması için cesaret veriyordu. Cem de her geçen gün yalnızca derslerinde değil, hayata bakışında da değişmeye başladığını fark ediyordu.

BÖLÜM 4
Yeni dünya, yeni heyecanlar;

Üniversiteyi kazanmak, Cem için yeni bir hayatın başlangıcıydı. Çocukluğundan beri omuzlarında taşıdığı yoksulluk değişmemişti ama artık geleceğe dair umutları vardı. Kampüse ilk adım attığında kendisini bambaşka bir dünyanın içinde buldu. Kalabalık amfiler, farklı şehirlerden gelen öğrenciler ve yeni insanlar ona hem heyecan hem de tedirginlik veriyordu. Murat da aynı üniversitedeydi artık. Ders aralarında buluşuyor, birbirlerine destek olmaya devam ediyorlardı.

Cem'in aklından ise Sevgi hiç çıkmıyordu. Bir gün ders arasında göletin kenarında yürürken onu karşısında görünce olduğu yerde kaldı. Sevgi gülümseyerek yanına geldi, uzun zaman olduğunu söyleyip nasıl olduğunu sordu. Kısa süren bu sohbet bile Cem'in yıllardır içinde sakladığı duyguların yeniden canlanmasına yetmişti.

Bir süre sonra üniversitedeki gönüllülük etkinliklerinde yeniden bir araya geldiler. Birlikte çalıştıkça sohbetleri arttı. Sevgi'nin hayata umutla bakışı ve insanlara yardım etme isteği, Cem'i ona yeniden hayran bırakıyordu. Fakat bu kez duygularını içinde yaşamayı tercih ediyor, arkadaşlıklarını riske atacak bir adım atmıyordu.

Tam bu günlerde Fikret'in de aynı üniversitede olduğunu öğrendi. Kampüste sık sık karşılaşıyorlardı. Fikret, fırsat buldukça küçümseyici sözlerle Cem'i rahatsız ediyor, özellikle Sevgi'nin yanında kendisini üstün göstermeye çalışıyordu. Cem eskisi gibi öfkesine yenilmiyor, sessiz kalmayı tercih ediyordu. Ancak bu tavırlar, içindeki yetersizlik duygusunu yeniden büyütüyordu.

Bir akşam kütüphanede birlikte çalışırlarken Sevgi, yazdığı kısa bir şiiri Cem'e okudu. Umudu anlatan bu dizeler, Cem'i derinden etkiledi. Onun yanında kendisini uzun zamandır ilk kez huzurlu hissediyordu. Buna rağmen hislerini dile getirmeye cesaret edemedi.

Bir süre sonra Sevgi'nin katılacağı bir sosyal etkinlikte Fikret'in de yer alacağını öğrenince içine yine huzursuzluk çöktü. O gece kampüste uzun süre tek başına yürüdü. Düşündükçe, asıl mücadelesinin Fikret'le değil, yıllardır içinde taşıdığı değersizlik duygusuyla olduğunu fark etti. Sevgi'yi kazanabilmesi için önce kendisine inanmayı öğrenmesi gerektiğini anladı.

Gelecek için bir adım;

O akşam kampüsün bahçesinde uzun süre dolaştıktan sonra Murat'ın yanına gitti. Cem'in yüzündeki huzursuzluğu fark eden arkadaşı, onun anlatmasını bekledi. Cem, Sevgi'yi, Fikret'i ve içini kemiren kaygıları tek tek anlattı. Murat onu dikkatle dinledikten sonra, önemli olanın başkalarıyla yarışmak değil, kendisi olmaktan vazgeçmemek olduğunu söyledi. Sevgi'nin bir gün kararını vereceğini, Cem'in ise korkularına teslim olmaması gerektiğini ekledi.

Murat'ın sözleri, Cem'in içini bir nebze olsun rahatlattı. Ertesi sabah kampüse daha sakin bir ruh hâliyle gitti. Artık Fikret'i rakibi olarak görmek yerine, kendi hedeflerine odaklanmaya karar vermişti. Sevgi'ye karşı hisleri değişmemişti ama bu kez onu etkilemeye çalışmaktan önce kendisini geliştirmesi gerektiğini düşünüyordu.

Üniversite, Cem için yalnızca eğitim aldığı bir yer olmaktan çıkmıştı. Burada yeni insanlar tanıyor, kendini keşfediyor ve yıllardır peşini bırakmayan korkularıyla yüzleşmeyi öğreniyordu. Geleceğe giden yolun başkalarını geride bırakmaktan değil, kendi ayakları üzerinde durabilmekten geçtiğini ilk kez bu yıllarda anlamaya başlamıştı.

"Eğer umut da yoksulluğa yenik düşerse,
kim kurtarır insanı kendi sessizliğinden?"

BÖLÜM 5
Zorlu yüzleşme;

Cem, Sevgi'yle geçirdiği her anın kendisi için ne kadar değerli olduğunu daha iyi anlıyordu. Onun yanında olduğu zaman içindeki kaygılar biraz olsun hafifliyor, geleceğe daha umutla bakabiliyordu. Ancak Fikret'in varlığı, bu huzurun uzun sürmesine izin vermiyordu.

Bir gün göletin kenarında oturup okuldan, gelecek planlarından ve hayallerinden konuşuyorlardı. Sohbet sırasında Sevgi, Cem'in yanında kendisini rahat hissettiğini söyledi. Bu cümle bile Cem'in içini ısıtmaya yetmişti. Tam o sırada yanlarından geçen Fikret, arkadaşlarına dönerek alaycı bir gülümsemeyle Cem hakkında küçümseyici birkaç söz söyledi. Cem duymazdan gelmeye çalıştı ama bu sözler, yıllardır içinde taşıdığı değersizlik duygusunu yeniden uyandırdı.

Aradan birkaç gün geçtikten sonra Cem, Sevgi'nin bir öğrenci topluluğunun düzenlediği akşam yemeğine Fikret'in de katılacağını öğrendi. Bunu duyduğu andan itibaren aklındaki sorular çoğalmaya başladı. Fikret gerçekten Sevgi'ye mi ilgi duyuyordu, yoksa onu rahatsız etmek için mi böyle davranıyordu? Bu soruların hiçbirine cevap bulamıyordu.

O akşam Murat'la buluştu. İçini dökerken, Sevgi'yi kaybetmekten korktuğunu söyledi. Murat ise insanların seçimlerine saygı duymak gerektiğini, bir ilişkiyi korkuyla değil güvenle kurabileceğini anlattı. Cem arkadaşını dinledi ama içindeki huzursuzluk kolay kolay dinmedi.

Ertesi gün kafeteryaya girdiğinde Sevgi ile Fikret'i aynı masada otururken gördü. Kalabalık bir arkadaş grubunun içindeydiler ve sohbet ediyorlardı. Gördüğü manzara Cem'in içine ağır bir sessizlik bıraktı. Kimseye görünmeden geri döndü. Kampüsün içinde uzun süre tek başına yürüdü. Yıllardır peşini bırakmayan yetersizlik duygusu yeniden karşısına çıkmıştı. O an anladı ki, onu en çok yaralayan şey Fikret değildi. Asıl mücadele, kendisini başkalarıyla kıyaslamaktan vazgeçebilmekti.

"Bir toplumun vicdanı yoksullaşırsa,
orada hangi değer ayakta kalır?"

Birkaç gün boyunca kendi içinde mücadele eden Cem, sonunda daha fazla susamayacağını anladı. Bir gün ders çıkışında Sevgi'nin yanına gidip birlikte biraz yürümeyi teklif etti. Göletin kenarına geldiklerinde uzun süre konuşamadı. Başını öne eğdi, ellerini cebine soktu. Sonunda sessizliği bozarak, uzun zamandır içinde sakladığı duyguları anlattı. Sevgi'yi yıllardır sevdiğini, onu Fikret'le gördükçe canının yandığını ve onu kaybetmekten korktuğunu söyledi. Sevgi, Cem'in yüzüne uzun süre baktı. Sonra yavaşça gülümsedi. "*Ben seni kıracak bir şey yaptım mı?*" diye sordu. Cem başını iki yana salladı. "*Yok... Ama Fikret'i görünce aklım karışıyor.*" Sevgi derin bir nefes aldı. "*Fikret'le aramızda düşündüğün gibi bir şey yok. O benim arkadaşım. Sen ise başka bir yerdesin.*" Cem şaşkınlıkla yüzüne baktı. "*Öyle mi gerçekten?*" "*Öyle.*" dedi Sevgi. "*Ama bir şey söyleyeceğim. İçine attığın her şeyi kendi kendine büyütüyorsun. Bana sorsan, belki günlerce üzülmeyecektin.*" Cem cevap vermedi. Sadece başını eğdi. Sevgi haklıydı. Günlerdir kendi kurduğu ihtimallerin içinde boğulmuş, gerçeği sormaya cesaret edememişti.

O gün göletin kenarından ayrılırken içindeki bütün korkular bitmemişti. Ama ilk kez bu ilişkide yalnız olmadığını hissediyordu.

"Bir insan yalnızca gözlerindeki ışıkla mı tanılır?"

Günler geçtikçe Cem ile Sevgi birbirlerini daha yakından tanımaya başladılar. Birlikte geçirdikleri zaman arttıkça aralarındaki güven de güçleniyordu. Cem, artık duygularını korkularının gölgesinde yaşamamaya karar vermişti. Fikret'in varlığı zaman zaman onu huzursuz etse de, bunun üstesinden ancak kendisine güvenerek gelebileceğini anlamıştı.

Üniversite yılları, Cem'e yalnızca yeni bilgiler değil, kendisiyle yüzleşme cesareti de kazandırıyordu. Sevgi'nin desteği, Murat'ın dostluğu ve yaşadığı bütün zorluklar, onu hayata biraz daha sağlam tutunmaya hazırlıyordu. Önünde hâlâ aşması gereken engeller vardı, fakat artık geleceğe eskisinden daha umutla bakabiliyordu.

BÖLÜM 6
Kazanmanın acısı;

Cem ile Sevgi, üniversitede düzenlenen gönüllülük çalışmalarına birlikte katılmaya başladılar. Bir çevre temizliği etkinliğinin hazırlıklarında günlerce emek verdiler. Cem afişleri hazırlıyor, sınıfları dolaşıp öğrencileri davet ediyor, etkinliğin sorunsuz geçmesi için elinden geleni yapıyordu. İlk kez bir işin sorumluluğunu üstlenmiş olmanın heyecanını yaşıyordu.

Etkinlik günü geldiğinde bekledikleri kadar öğrenci gelmedi. Üstelik Fikret de arkadaşlarıyla birlikte uzaktan olanları izliyor, fırsat buldukça alaycı sözler söylüyordu. Cem, duymazdan gelmeye çalışsa da her cümle içine işliyordu. Günün sonunda etkinlik tamamlandı, çevre temizlendi ama Cem beklediği başarı duygusunu hissedemedi.

Katılımcılar ayrıldıktan sonra çöp torbalarını toplamaya devam ederken başını öne eğip, bunca emeğe rağmen insanların ilgisini çekemediğini düşünerek bu fikrini Sevgi'ye söyledi. Sevgi ise gülümseyerek önemli olanın kaç kişinin geldiği değil, gelenlerin gerçekten bir şey yapmış olması olduğunu hatırlattı. Cem cevap vermedi. İçindeki hayal kırıklığı henüz dinmemişti.

Akşam kampüsten birlikte ayrılırlarken uzun süre sessiz yürüdüler. Bir süre sonra Cem, bazen ne yaparsa yapsın geride kalacakmış gibi hissettiğini söyledi. Sevgi ise onun omzuna hafifçe dokunarak, insanın her zaman kazanamayacağını ama vazgeçerse gerçekten kaybedeceğini söyledi.

Cem o gece eve dönerken başarının yalnızca alkışlanmak olmadığını düşünüyordu. Hayatında ilk kez, emek vermenin her zaman istediği sonucu getirmeyeceğini ama bunun mücadele etmekten vazgeçmek için bir neden olmadığını anlamaya başlamıştı.

Fikret'le yüz yüze geldiği anlar;

Üniversite günleri ilerledikçe Cem ile Sevgi daha sık görüşmeye başladılar. Ders çıkışlarında birlikte yürüyüş yapıyor, kütüphanede ders çalışıyor, okulun düzenlediği

gönüllü etkinliklerde aynı ekipte yer alıyorlardı. Aralarındaki yakınlık her geçen gün artıyordu. Cem, yıllardır içinde taşıdığı duyguların karşılıksız olmadığını hissetse de acele etmek istemiyordu. Sevgi'nin yanında kendisini huzurlu hissediyor, uzun zamandır ilk kez geleceği düşünürken yüzü gülüyordu.

Fikret ise zaman zaman karşılarına çıkıyor, alaycı tavırlarıyla Cem'i huzursuz etmeye devam ediyordu. Doğrudan kavga çıkarmıyor ama laf arasında söylediği küçük sözlerle Cem'in canını sıkmayı bir şekilde başarıyordu. Bir gün arkadaşlarının yanında gülerek, "*Hâlâ peşinden dolaşıyor musun*?" diye sordu. Cem başını kaldırıp baktı ama cevap vermedi. Fikret omuz silkip uzaklaşırken, Cem'in içinde yine o eski yetersizlik duygusu kıpırdamaya başlamıştı.

Birkaç gün sonra Cem daha fazla susamayacağını anladı. Ders çıkışında Sevgi'ye birlikte biraz yürümeyi teklif etti. Göletin kenarında uzun süre sessiz kaldılar. Sonunda Cem, yıllardır söyleyemediği sözleri dile getirdi. Onu uzun zamandır sevdiğini, Fikret'i yanında gördükçe canının yandığını ve onu kaybetmekten korktuğunu söyledi.

Sevgi bir süre sustu. Sonra yumuşak bir sesle, "*Niye bana daha önce söylemedin*?" diye sordu. Cem başını eğdi. "*Korktum.*" "*Benden mi*?" "*Seni kaybetmekten.*" Sevgi hafifçe gülümsedi. "*Fikret'le düşündüğün gibi bir şey yok. O sadece arkadaşım.*"

Cem derin bir nefes aldı. Günlerdir içinde büyüttüğü yük biraz olsun hafiflemişti. Bu konuşmadan sonra aralarındaki güven daha da güçlendi.

BÖLÜM 7
Karanlık gölgeden kaçış;

Cem, üniversiteye başladığından beri yazmaya daha fazla zaman ayırıyordu. Çocukluğundan beri içinde biriken acıları, özlemleri ve umutları kâğıda döktükçe kendisini daha iyi tanımaya başlamıştı. Yazmak onun için yalnızca bir uğraş değil, nefes alabildiği bir sığınaktı.

Akşamları yurttaki odasında ya da kütüphanenin sessiz bir köşesinde saatlerce yazıyor, bazen tek bir paragraf üzerinde uzun uzun düşünüyordu. Yazdıklarının kusursuz olmadığını biliyordu ama her metinle birlikte biraz daha ilerlediğini hissediyordu. Sevgi de zaman zaman yazdıklarını okuyor, beğendiği yerleri söylüyor, eksik bulduğu bölümleri çekinmeden eleştiriyordu.

Fikret ise Cem'in yazmaya başladığını öğrenince bunu da alay konusu yaptı. Bir gün kantinde arkadaşlarının yanında, "*Şair mi oldun şimdi?*" diye seslendi. Masadakilerden birkaç kişi gülümsedi. Cem başını kaldırıp baktı ama cevap vermedi. Defterini kapatıp sessizce kalktı.

Bu tavrı Fikret'in daha da hoşuna gidiyordu. Fırsat buldukça Cem'e laf atıyor, yazdıklarının kimsenin ilgisini çekmeyeceğini söyleyip moralini bozmaya çalışıyordu. Cem ise artık onunla tartışmanın hiçbir şeyi değiştirmeyeceğini anlamaya başlamıştı. Yine de söylenen her söz içinde küçük bir yara bırakıyordu.

O akşam odasına döndüğünde defterini açtı. Uzun süre hiçbir şey yazamadı. Sonra kalemini eline aldı ve çocukluğundan başlayarak anlatmaya başladı. Yazdıkça zihni berraklaşıyor, öfkesi yavaş yavaş yerini dinginliğe bırakıyordu.

Gece ilerlediğinde defterini kapattı ve pencerenin önüne geçti. Kampüs sessizdi. Uzakta birkaç lambanın ışığı yanıyordu. O an şunu fark etti: Hayatında ilk kez, canını acıtan şeylerden kaçmak yerine onları yazabiliyordu. Belki de en büyük değişim buydu. Çünkü bazı yaralar konuşularak değil, yazılarak iyileşiyordu.

Korkutucu karşılaşma;

Parkın kapısından içeri girdiğinde Cem, rüzgârın ağaçların arasında çıkardığı uğultuyu duydu. Loş ışıkların altında uzayan gölgeler, gecenin sessizliğini daha da ağır-

laştırıyordu. Fikret, parkın iç tarafında, bankın yanında bekliyordu. Yüzünde her zamanki alaycı gülümsemesi vardı.

"*Neden benimle buluşmak istedin*?" diye sordu Cem. Sesini sakin tutmaya çalışıyordu ama içindeki gerginlik her hâlinden belliydi.

Fikret alaycı bir tavırla gülümsedi. "*Seninle konuşacak birkaç sözüm var. Hâlâ her şeyi değiştirebileceğini sanıyorsun. Yazdığın birkaç sayfayla hayatın değişecek öyle mi*?"

Cem gözlerini ondan ayırmadı. "*Yazdıklarım seni neden bu kadar rahatsız ediyor*?"

Fikret omuz silkti. "*Rahatsız etmiyor. Sadece kendini olduğundan büyük görmeye başladın. O yüzden biraz gerçeklerle yüzleşmen gerektiğini düşündüm.*"

İkisi de birkaç saniye sessiz kaldı. Parkın içindeki rüzgârın sesi, aralarındaki gerginliği daha da belirginleştiriyordu. Cem'in içinde öfke giderek büyüyordu ama bunu belli etmemeye çalışıyordu. "*Ben kimseye kendimi ispatlamak zorunda değilim.*" dedi.

Fikret bir adım daha yaklaştı. "*Öyle mi? Bence sen hâlâ herkese bir şeyler kanıtlamaya çalışıyorsun. Yazıların da bunun için.*"

Cem geri çekilmedi. Korkusunu belli etmek istemiyordu. Fikret'in gözlerinin içine bakarak sessizce bekledi.

Bir anda Fikret'in yüzündeki ifade değişti. Elindeki şişeyi hızla yere çarptı. Kırılan camın sesi parkta çınladı. Ardından elindeki diğer şişedeki sıvıyı Cem'e doğru savurdu.

Cem ne olduğunu anlayamadan irkilerek geri çekildi. Gözlerine sıçrayan sıvıyla birlikte yanma hissi başladı. Yüzünü elleriyle kapattı. "*Ne yapıyorsun*?" diye bağırdı.

Fikret'in yüzünde hâlâ alaycı bir ifade vardı. "*Her şeyin bir bedeli olur.*"

Cem gözlerini açmakta zorlanıyor, ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Korku ve öfke birbirine karışmıştı. Yardım istemek istedi ama sesi boğazında düğümlendi.

Tam o sırada parkın girişinden bir aracın farları göründü. Kahverengi bir minibüs yavaşça içeri girdi. Araçtan inen öğrenciler bağrışmaları duyunca hızla olayın yaşandığı yere koştular.

"*Cem!*" diye bağırdı Murat. Murat ve yanındaki arkadaşları hiç vakit kaybetmeden Cem'in yanına koşarken, Fikret kısa bir an duraksadı. Ortamın kalabalıklaşmaya başladığını görünce hızla geri çekildi ve parkın karanlığına doğru koşmaya başladı.

"Yoksulluk sadece cepleri değil,
hayalleri de boş bırakıyorsa, hangi düş yarına ulaşabilir?"

Aniden değişen rol;

Fikret, Murat ve diğer öğrencilerin gelişine aldırış etmeden Cem'in etrafında yeniden dolaşmaya başlamıştı. Yüzündeki alaycı ifade hâlâ kaybolmamıştı. "*Ne oldu*?" dedi küçümseyerek. "*Hayal dünyan yıkılınca yardım mı çağırıyorsun*?"

Murat hemen Cem'in yanına geçti. "*Yeter artık Fikret.*"

Fikret bu kez öfkeyle Murat'a döndü. "*Karışma. Bu bizim meselemiz.*"

Murat geri adım atmadı. Diğer öğrenciler de Cem'in etrafında toplanınca Fikret'in öfkesi daha da arttı. "*Bitti sanıyorsan yanılıyorsun, Cem.*" dedi dişlerini sıkarak. "*Bu daha başlangıç.*"

Cem'in kalbi hızla çarpıyordu. Bir an oradan uzaklaşmaktan başka hiçbir şey düşünemedi. Parkın çıkışına doğru koşmaya başladı. Nefesi giderek düzensizleşiyordu. Arkasından gelen sesler birbirine karışıyor, neyin gerçek neyin korkusunun ürünü olduğunu ayırt edemiyordu.

"*Cem! Bekle!*"

Murat'ın sesini duydu ama durmadı. Birkaç adım sonra sendeleyerek dizlerinin üzerine düştü. Soluk soluğa kalmıştı. Başını kaldırdığında yalnızca kendi nefesini duyuyordu.

Tam o anda zihninde tek bir düşünce belirdi. "*Kaçarsan bu hiç bitmeyecek.*"

Yavaşça ayağa kalktı. Ellerini dizlerine dayayıp derin bir nefes aldı. İçindeki korku hâlâ oradaydı ama artık onu yönetmesine izin vermek istemiyordu.

Arkasına döndü. Fikret hâlâ birkaç metre ötede duruyordu. Cem bu kez sakin bir sesle konuştu. "*Ne yaparsan yap, beni vazgeçiremeyeceksin.*"

Fikret cevap vermedi. Sadece alaycı bir gülümsemeyle baktı.

Murat gelip Cem'in yanında durdu. Diğer öğrenciler de onlara yaklaştı. Fikret bir süre etrafa baktı, hızla parkın karanlığına doğru kaybolmaya başladı.

Cem uzun süre olduğu yerde kaldı. Yaşadıkları kolay unutulacak gibi değildi. Korkmuştu, öfkelenmişti, çaresiz hissetmişti. Ama bütün bunların arasında ilk kez korkusunun karşısında durmayı da başarmıştı.

BÖLÜM 8
Küllerinden doğan aşk;

Cem, Fikret'le yaşadığı yüzleşmenin ardından uzun süre kendine gelemedi. Yaşadığı korku kolay kolay unutulacak gibi değildi. Yine de o geceden geriye yalnızca korku kalmamıştı. İlk kez kaçmak yerine ayakta kalmayı başarmış, korkularının hayatını yönetmesine izin vermemesi gerektiğini anlamıştı. Bu düşünce, içinde yeni bir kararlılık oluşturmuştu.

Ertesi sabah okula giderken geceden kalan yorgunluk yüzünden okunuyordu. Okul bahçesine girdiğinde Sevgi onu uzaktan fark etti. Yanına gelip dikkatle yüzüne baktı. "*Dün gece neredeydin? Seni merak ettim.*"

Cem kısa bir süre sustu. "*Biraz can sıkıcı şeyler yaşandı.*"

"*İyi misin?*"

"*İyiyim.*" dedi hafifçe gülümseyerek. "*En azından artık ne yapmam gerektiğini daha iyi biliyorum.*"

Sevgi onun gözlerinin içine baktı. Cem'in yüzünde ilk kez farklı bir ifade vardı. Yorgundu ama daha sakindi. "*Anlatmak istersen dinlerim.*"

"*Anlatacağım.*" dedi Cem. "*Ama önce yazmam lazım.*" Sevgi gülümsedi.

"*Yine yazıyorsun demek.*"

"*Galiba en iyi öyle anlatabiliyorum.*"

Bu kısa konuşma, ikisi arasındaki güveni biraz daha güçlendirdi. Birkaç gün sonra yazı kulübünün düzenlediği edebiyat buluşmasının duyurusu yapıldı. Kulüp üyelerinden yazdıkları öykü ve denemeleri paylaşmaları isteniyordu. Cem bu kez geri durmak istemedi. Günlerdir üzerinde çalıştığı yazısını ilk kez başkalarının önünde okuyacaktı. Heyecanlıydı ama bu heyecanın yanında uzun zamandır hissetmediği başka bir duygu da vardı: Kendine duyduğu güven yavaş yavaş geri dönüyordu.

Buluşmanın kıvılcım dolu atmosferi;

Buluşma günü geldiğinde, öğrenci kalabalığı hemen her yeri doldurmuştu. Cem ve Sevgi, yazdıkları eserleri paylaşmak üzere sahneye çıktıklarında, Cem'in aklında sadece Sevgi'nin yanı başında olmanın verdiği mutluluk vardı. Cem, "*Bugün burada bulunmak benim için büyük bir onur. Bu yazı, içimdeki karanlık düşüncelerin ötesinde yeni bir ışık bulma çabası...*" diyerek başladı. Konuşması, dinleyiciler üzerinde büyük bir etki bırakmıştı.

Arkadaşları Cem'e destek ve cesaret vermek için yanlarında stantlar kurmuştu. Cem, yazısını okurken tüm hislerini dışa vurmayı başardı. Sevgi'nin gözlerindeki hayranlığı gördüğünde kendisini daha da güçlü hissetti. Konuşmayı bitirdiğinde, dinleyiciler alkışlara boğdu salonu.

Etkinlik sonrası, Cem ve Sevgi, dışarıda yürüdüler. "*Cem, harika bir sunumdu. Hislerini paylaştığını görmek muhteşemdi.*" dedi Sevgi, Cem'in gözlerine bakarak. "*Teşekkür ederim Sevgi. Senin desteğin olmasaydı buna cesaret edemezdim.*" diye yanıtladı.

Sevgi'nin, "*Seninle edebiyat yapmak istiyorum. Belki de birlikte bir kitap yazarız?*" gibi bir teklifi karşısında Cem'in kalbi yerinden çıkacaktı.

Cem ve Sevgi'nin ilişkisi daha da derinleşmiş ve ortaklıkları artmıştı. Birlikte yazma projesi üzerinde çalıştılar. Sevgi'nin sanata olan ilgisi, Cem'in yazılarında bir mihenk oluyordu. Cem'in edebi yetenekleri de Sevgi'nin yaratıcı ruhunu besliyordu.

Cem'e nihayet hikâyelerini bir kitap hâline getirmesi teklifi geldi. Sevgi ile birlikte bunun için kolları sıvayarak başta kendi hikâyelerini anlatmak için heyecanlandılar.

"Eğer bir çocuğun gülüşü açlıkla gölgelenirse, insanlık o gün kendini kaybetmez mi?"

Yalnızca bir başlangıç;

Aradan birkaç hafta geçmişti. Bir akşam Cem eve döndüğünde annesi onu kapıda heyecanla karşıladı. Yüzündeki gülümsemeyi gören Cem, önce ne olduğunu anlayamadı.

"*Hayırdır anne?*" diye sordu.

Annesi elindeki zarfı uzattı. "*Bugün okuldan haber geldi. Yazdığın metin ödül almış.*"

Cem bir an olduğu yerde kaldı. "*Nasıl yani?*"

"*Edebiyat kulübü sana 'Geleceğin Yazarları' ödülünü vermiş.*"

Cem duyduklarına inanamadı. Yıllardır yalnızca defter sayfalarına emanet ettiği hayalleri ilk kez başkaları tarafından da görülmüş, değer görmüştü. Annesine sarıldı. Her ikisinin de gözleri dolmuştu.

Ödül töreninin ardından Sevgi onu okulun bahçesinde bekliyordu. Cem'i görür görmez gülümsedi.

"*Tebrik ederim.*"

"*Sağ ol.*"

"*Bunu hak ettin.*"

Cem başını salladı.

"*Tek başıma başaramazdım.*"

Sevgi gülümseyerek, "*Çalışan sendin.*" dedi.

"*Sen de hep yanımdaydın.*"

Bir süre sessizce yürüdüler. Baharın ılık rüzgârı kampüsün ağaçları arasında dolaşıyor, öğrencilerin neşeli sesleri bahçeye yayılıyordu. İkisi de konuşmaktan çok, yaşadıkları mutluluğun tadını çıkarmayı tercih etti.

Bu ödül, Cem için yalnızca bir başarı belgesi değildi. Çocukluğundan beri kurduğu hayallerin ulaşılmaz olmadığını ilk kez hissediyordu. Yazmaya devam etmesi gerektiğine artık eskisinden daha çok inanıyordu.

Zaman geçtikçe birlikte yeni metinler üzerinde çalışmayı sürdürdüler. Yazdıklarını birbirlerine okuyor, saatlerce hikâyeler üzerine konuşuyorlardı. Birlikte yazmayı düşündükleri kitap da yavaş yavaş şekillenmeye başlamıştı. Henüz yolun başındaydılar ama ikisi de aynı hayalin peşinden yürüdüklerini biliyordu.

BÖLÜM 9

Yıldızlarla dolu geceler ve beklenmedik sınavlar;

Cem ve Sevgi, birlikte yazmanın ve yaratıcılığın doruklarını yaşamaya başlamışlardı. Edebiyat süreci, iletişimlerini daha da güçlendirmişti. Kendi kitaplarını yazmak için her gün yan yana çalışıyor, birbirlerine ilham veriyor ve hayallerini gerçeğe dönüştürmek için heyecanla dolup taşıyorlardı.

Bir gün, kulüp danışmanı öğrencilere bir duyuru yaptı: "*Yaz döneminde edebiyat kampı düzenlenecek. Burada, ünlü yazarlarla tanışma, yazma becerilerini geliştirme ve metinlerinizi paylaşma fırsatı bulacaksınız.*" Cem ve Sevgi, bu teklifin ikisi için de büyük bir fırsat olduğunu düşündüler. Hemen başvurularını yaptılar ve kabul edildiler.

Kamp, iki hafta sürecekti ve her gün farklı atölyeler, seminerler ve etkinlikler düzenlenecekti. Cem için bu, sadece yazma becerilerini ilerletmek değil, aynı zamanda birlikte geçirecekleri zamanın da harika bir fırsatıydı.

Kampın ilk günü geldiğinde, ikili heyecan içinde kamp alanına geldiler. Doğanın ortasında, yeşil ağaçlar altında yer alan küçük bir kulübe, onların yazma yolculuğunun yeni bir durağı olacaktı. Ünlü yazarlardan biri olan Aylin Hanım, onları karşıladı. "*Hoş geldiniz! Burada sadece yazmayı öğrenmeyecek, aynı zamanda kendinizi keşfedeceksiniz.*" dedi.

İlk akşam, katılımcılar arasında bir tanışma etkinliği düzenlendi. Cem ve Sevgi, diğer öğrencilerle tanışırken, yazma tutkusunun paylaşıldığı bir ortamda olmaktan büyük mutluluk duydular. Bu ortamda, her bir katılımcının geçmişi, kendine özgü hikâyelerini dinlemek, her ikisi için de ilginç bir deneyim oldu.

Atölyeler, onları cesaretlendiren ve yazma becerilerini geliştiren deneyimlerle doluydu. Cem, "*Gerçek anlamda kendimi özgür hissetmeye başladım.*" diye sevdiğiyle sohbet etti. "*Bence burada, yazma konusunda yeni bir kapı açıyoruz.*" dedi Sevgi, içindeki coşkuyu dile getirerek.

İlerleyen günlerde, Aylin Hanım'ın dersleri sayesinde yazma tekniklerini geliştirmeye başladılar. Gün sonunda kurdukları hikâye çalışmaları, ortaya çıkan eserlerle buluşuyordu. Ancak Cem, sürekli kendini bu atölyelerde sorgulamak zorunda kalıyordu.

Cem ve Sevgi'nin yazma süreçleri devam ederken, aynı zamanda atölyelerde yazdıkları metinlerin sunumlarının yapılacağı bir yarışma düzenleneceği açıklandı. Cem, kendisine daha çok güvenmeye çalışmasına rağmen içindeki korkular bir türlü geçmiyordu. "*Ya yazdıklarım yeterince iyi olmazsa? Ya en güzel hikâyemi sunmak için yeterince cesaretim olmayacaksa?*" diye kaygılanıyordu.

Sevgi, Cem'in kaygısını hissediyordu. Bu yarışmanın sonucunun Cem için ne kadar önemli olduğunu biliyordu. "*Cem, senin yazdıkların her şeyin en iyisi ve bunu başarabilirsin. İnan bana. Ben senin yanındayım.*" dedi Sevgi, onun içindeki korkuları küçültmeye çalışarak. Ancak Cem bu güveni içinde bulamıyordu.

Cem bir sabah gündoğumunu izlemeye karar verdi. Yıldızlarla dolu, gizemli bir geceyi geride bırakmıştı ve güneşin doğuşu her zaman yeni başlangıçların simgesi olmuştu onun için.

Güneş yavaş yavaş yükselirken Cem, içindeki korkuların yerini umuda bıraktığını hissediyordu.

Yarışma günü geldiğinde Cem, biraz endişeli ama heyecanla sahneye çıkarak yazısını okumaya hazırlanıyordu. Fikret ve onun etkisi aklında bir hayalet gibi dolanmaya devam etse de, umudunu korumaya çalışıyordu. Sevgi, Cem'in yanında durarak "*Unutma, en önce kendin için yazıyorsun.*" diye teskin etmeyi ihmal etmedi.

Sahneye çıktığında, herkes pürdikkat Cem'in hikâyesine kulak kesilmişti.

Yarışmanın sonunda, Cem'in bulunduğu kulüp, ilk üçe girmişti. Ve bunda en büyük pay elbette Cem'in kalemine aitti.

"Ruh aç kaldığında, hangi sözcükler onun açlığını dindirebilir?"

Beklenmedik bir fırsat;

Yarışmanın sonucu, edebiyat dünyasında büyük bir yankı yarattı. Bir edebiyat dergisi, Cem ve Sevgi'nin eserlerine talip oldu. Derginin editörü, genç yazarların eserlerini yayımlamak için onlarla görüşmek istedi.

Buluşma günü, "*Bu, her şeyin başlangıcı olabilir.*" demişti Sevgi, Cem'in elini sıkarak.

Aylar süren çalışmanın ardından Cem ile Sevgi, birlikte hazırladıkları ilk kitabı yayımlamanın sevincini de tattılar. Kitap, yalnızca kaleme aldıkları hikâyelerden oluş-

muyordu; satır aralarında birlikte çıktıkları yolculuğun, verdikleri mücadelenin ve kurdukları hayallerin de izlerini taşıyordu.

Cem, kitabı ilk kez eline aldığında uzun süre kapağına baktı. Çocukluğunda çadırlarda kurduğu hayaller, tarlalarda geçen yorucu günler, üniversitede yaşadığı zorluklar ve yazmaktan vazgeçmediği geceler birer birer gözünün önünden geçiyordu. Elindeki eser, bütün o yılların sessiz bir karşılığı gibiydi.

Birlikte yazmanın yalnızca ortaya bir eser çıkarmak olmadığını, birbirlerini daha iyi tanımalarını sağladığını fark etmişlerdi. Aynı masada saatlerce çalışmış, kimi zaman tartışmış, kimi zaman yeniden başlamış, ama hiçbir zaman aynı hayali kurmaktan vazgeçmemişlerdi.

O akşam gökyüzü yine yıldızlarla doluydu. Kamp gecelerinde kurdukları hayalleri hatırlayarak uzun süre sessizce yürüdüler. Önlerinde daha yazacak çok hikâye, aşacak çok engel vardı. Ama artık ikisi de biliyordu ki, birlikte yürüdükleri sürece hiçbir yol eskisi kadar uzun ve çetrefilli görünmeyecekti.

BÖLÜM 10

Yükselmenin gölgesinde;

Cem ve Sevgi birlikte yazmayı sürdürdükçe hayatları da değişmeye başlamıştı. İlk kitaplarını yayımlamış, edebiyat dünyasında kendilerine yeni bir yol açmışlardı. Bu başarı ikisini de mutlu ediyordu. Ancak Cem için geçmiş, ne kadar ilerlerse ilerlesin peşini bırakmıyordu. Çocukluğunda yaşadığı yoksulluk ve zorluklar, zaman zaman yeniden karşısına çıkıyor, ona nereden geldiğini hatırlatıyordu.

Bir gün annesinden bir mektup aldı. Zarfın içinden çocukluğunun geçtiği mahallede çekilmiş eski fotoğraflar çıktı. Mektubun sonunda ise şu satırlar vardı: "*Oğlum, nereden geldiğini asla unutma. Biz çok zor günler yaşadık ama senin hayallerin için mücadele etmekten hiç vazgeçmedik.*"

Cem satırları okurken gözleri doldu. Fotoğraflara uzun süre baktı. Eski evleri, dar sokaklar ve çocukluk günleri birer birer gözünün önüne geldi. O günleri unutmak istemiyor, yaşadıklarının bugün olduğu insanı şekillendirdiğini biliyordu.

Sevgi, Cem'in içine kapandığını fark etti. "*Yine geçmişi düşünüyorsun, değil mi?*" diye sordu. Cem sessizce başını salladı. "*Bazen ne kadar yol alsam da oradan hiç çıkamamışım gibi hissediyorum.*" Sevgi elini tuttu. "*Geçmişini unutma ama orada da kalma. Bugün geldiğin yer de senin emeğin.*" Cem bu sözler üzerine hafifçe gülümsedi. Geçmişi değiştiremezdi ama onunla yaşamayı öğrenebilirdi.

Başarı kazandıkça, başkalarına destek olma isteği de büyüyordu. Özellikle yoksulluk içinde yaşayan çocuklar için bir şeyler yapmak istiyordu. Bir gün yazar arkadaşları ona bir öneri getirdi. "*Cem, bir imza ve bağış etkinliği düzenleyelim. Elde edilen geliri ihtiyaç sahibi çocuklara ulaştıralım.*" Bu fikir Cem'i çok etkiledi. Bir zamanlar yardım bekleyen çocuklardan biri kendisiydi. Şimdi aynı umudu başkalarına ulaştırabilecek olmak ona ayrı bir güç veriyordu.

Etkinlik günü salon kalabalıktı. İnsanlar kitaplarını imzalatıyor, çocuklar için yapılan kampanyaya destek oluyordu. Cem, salona gelen her çocuğa baktığında kendi çocukluğunu hatırlıyordu. Tam o sırada telefonu çaldı. Arayan babasıydı ve sesi telaşlıydı. "*Anneni hastaneye kaldırıyoruz.*"

Cem'in yüzü bir anda soldu. Az önceki sevinç yerini büyük bir endişeye bıraktı. "*Sevgi... Annem hastaneye kaldırılmış.*" Sevgi hiç düşünmeden yanına geldi. "*Ben de seninle geliyorum.*"

Cem hızla hastaneye gitti. Odaya girdiğinde annesini yorgun ve güçsüz hâlde görünce boğazı düğümlendi. Yatağın yanına oturdu, elini tuttu. "*Anne...*" Gözyaşlarını tutamadı. Annesi hafifçe gülümsedi. "*Üzülme oğlum. Ben iyiyim.*" "*Seni böyle görmek çok zor.*" Annesi elini sıktı. "*Hayat bizi hep sınadı. Ama bugüne kadar nasıl ayakta kaldıysak, bundan sonra da kalacağız. Sen sadece yoluna devam et.*"

Cem annesinin sözlerini sessizce dinledi. O an anladı ki, geçmişinden kaçmak mümkün değildi. Onunla barışmak, hem kendisi hem de ailesi için güçlü kalmanın tek yoluydu.

"Kendi gücüne inancını yitiren biri,
hangi rüzgârla yeniden kanatlanabilir?"

Yeniden başlama zamanı;

Sevgi'nin desteği, Cem için bir yaşam kaynağı olmuştu. Üstelik annesinin durumuyla motivasyonu biraz düşse de etkinlik o kadar da kötü geçmemişti; hâlâ kalabalık bir topluluğun, hayır işi için hevesli olması çok güzel bir şeydi.

Cem, geçmişinden gelen yüklerin, epeyce süren yoksulluğun getirdiği zorlukların üstesinden bir şekilde gelmeyi başardığını hissediyordu.

Etkinlik sonunda, elde edilen kazancın büyük kısmını ihtiyaç sahiplerine bağışlamıştı.

Kırık hayaller ve yeniden doğuş;

Cem, yazma yolculuğunda güçlü adımlar atmaya devam ediyordu. Hem edebiyat dünyasına girişi, yalnızca kariyerinde değil, içsel çatışmalarında da büyük değişimlere yol açmıştı. Fakat, annesinin sağlık durumunun kötüleşmesi, hayatın acımasız gerçeklerine yeniden perde aralıyor gibiydi.

Cem, son zamanlarda annesinin hastalığıyla boğuşuyor, vaktinin çoğunu orada annesiyle ilgilenerek geçiriyordu.

Bir gün, hastaneden döndükten sonra Cem evde düşüncelere dalmış otururken Sevgi yanına geldi. Yüzündeki ifade, söyleyeceklerinin kolay olmadığını belli ediyordu. "*Cem...*" dedi sessizce. "*Doktorlarla konuştum. Annenin durumu ağırlaşmış.*"

Cem'in yüzü bir anda soldu. İçini tarif edemediği bir korku kapladı. Çocukluğunda annesiyle birlikte verdiği yaşam mücadelesi gözlerinin önünden geçti. Ne kadar yol almış olursa olsun, o günlerin izleri hâlâ içindeydi.

Sevgi elini tuttu. "*Birlikte atlatacağız.*" Cem derin bir nefes aldı. "*Annem hayatım boyunca en büyük dayanağım oldu. Şimdi onun yanında olmaktan başka bir şey düşünemiyorum.*"

Hiç vakit kaybetmeden hastaneye gittiler. Cem odaya girdiğinde annesinin eskisine göre daha bitkin olduğunu gördü. Sessizce yatağın yanına oturdu, elini tuttu.

Annesi gözlerini açtı.

"*Geldin mi oğlum?*"

"*Buradayım anne.*"

"*Benim için üzülme. Sen bugüne kadar çok mücadele ettin. Bundan sonra da yoluna devam edeceksin.*"

Cem gözyaşlarını tutmaya çalıştı. "*Ben sensiz ne yaparım?*"

Annesi elini biraz daha sıkarak "*Güçlü ol. Hayat seni nereye götürürse götürsün, iyi bir insan olmaktan vazgeçme.*" dedi.

Kısa bir sessizlik oldu. Bir süre sonra annesinin nefesi yavaşladı. Cem, elini bırakmadan yanında bekledi. O gün hayatının en büyük acılarından birini yaşadı.

...

Annesinin vefatı Cem'i derinden sarstı. Yalnızca annesini değil, çocukluğunu, verdiği mücadeleyi ve birlikte kurdukları hayalleri de uğurluyormuş gibi hissediyordu. İçinde tarif etmesi zor bir boşluk oluşmuştu.

Cenaze günü mahalleden birçok kişi onları yalnız bırakmadı. Annesini yıllardır tanıyan komşular, eski dostlar ve akrabalar son görevlerini yerine getirmek için bir araya geldi. Cem, çocukluğunu geçirdiği sokaklara bakarken yaşadığı zorlukları yeniden hatırladı. O günler geride kalmıştı ama izleri hâlâ içindeydi.

O akşam uzun süre konuşmadı. Sevgi sessizce yanına oturdu. "*Bundan sonra da yanında olacağım.*" dedi.

Cem başını onun omzuna yasladı. "*Annem hep pes etmememi isterdi.*"

"*Öyleyse onun istediği gibi yaşayacaksın.*"

Cem cevap vermedi. Ama içinden, annesinin emeklerini boşa çıkarmamak için mücadele etmeye devam edeceğine söz verdi. Acısı kolay dinmeyecekti. Yine de biliyordu ki, annesinden aldığı güç ve Sevgi'nin desteği, bu zor günleri atlatmasında en büyük dayanağı olacaktı.

"Boş ellerin umuda uzanmadığı bir dünyada,
hangi kapı barışa açılır?"

Yoksulluk, Cem'in hayatından hiçbir zaman tamamen çıkmadı. Başarılarına rağmen çocukluğunda yaşadığı yokluk ve annesinin verdiği mücadele, hayatının en önemli parçası olarak kaldı. Annesini kaybettikten sonra uzun süre kendini toparlayamadı. Ancak zamanla, yaşadığı acıyı yazıya dönüştürmeye karar verdi.

Kalemini eline aldığında, yalnızca kendi hikâyesini değil; yoksullukla büyüyen, mücadele eden ve hayata tutunmaya çalışan insanların hikâyesini de yazdığını fark etti. Sevgi, bu süreçte en büyük destekçisi oldu ve yazmaya devam etmesi için onu sürekli cesaretlendirdi.

Aylar süren çalışmanın ardından romanını tamamladı ve bir yayınevine gönderdi. Dosyası kabul edildiğinde büyük bir mutluluk yaşadı. Kitabı yayımlandıktan sonra birçok okurun ilgisini çekti ve samimi anlatımıyla beğeni topladı. Cem, bu başarının yalnızca kendisine ait olmadığını, annesinin fedakârlıklarının da bu yolculuğun bir parçası olduğunu biliyordu.

Kitabının gördüğü ilgi, onu yoksullukla mücadele eden çocuklar ve aileler için çalışmaya yöneltti. Düzenlenen yardım kampanyalarına destek vermeye başladı ve elde ettiği imkânları başkalarıyla paylaşmaya özen gösterdi.

Ancak hayat onu yeniden sınadı. Bir gece evinde çıkan yangında eşyalarının büyük bir kısmını kaybetti. Annesine ait hatıralar ve yıllardır biriktirdiği birçok eşya da bu yangında yok oldu. Yaşadığı bu kayıp onu derinden sarssa da, Sevgi'nin desteğiyle yeniden ayağa kalkmayı başardı.

Cem artık biliyordu ki, hayat yalnızca kazanmakla değil, kaybettikten sonra yeniden başlayabilmekle de ilgiliydi. Geçmişini, acılarını ve umutlarını geride bırakmadan yaşamayı öğrendi. Yazmaya, üretmeye ve başkalarına umut olmaya devam etti.

"Karanlık, bir insanın içindeki ışığı boğmaya çalışıyorsa, o ışığı kim korur?"

Umut ve yeniden başlangıç;

Annesinin vefatından sonra Cem'in hayatı bambaşka bir döneme girecekti. Onun yokluğu yalnızca büyük bir özlem değil, aynı zamanda ağır bir sorumluluk duygusu da bırakmıştı. Başarılarına rağmen kendini zaman zaman yalnız hissediyor, geçmişin yükünü omuzlarında taşımaya devam ediyordu.

Bir gün annesinin mezarını ziyaret etti. Uzun süre sessizce mezarın başında durdu. "*Sen bana hep güçlü olmayı öğrettin anne.*" diye fısıldadı. "*Şimdi bunu sensiz yapmayı öğrenmeye çalışıyorum.*"

Hayatına devam etmek istese de, annesinin yokluğunu kabullenmek kolay değildi.

Bir süre iş aradı ancak istediği sonucu alamadı. Aldığı olumsuz cevaplar moralini bozuyor, geleceğe dair kaygılarını artırıyordu. Yine de pes etmedi. Sevgi, bu süreçte onu yalnız bırakmadı.

"*Her şey bir anda düzelmeyecek.*" dedi Sevgi. "*Ama birlikte aşacağız.*"

Cem, Sevgi'nin desteğiyle yeniden ayağa kalkmaya çalıştı. Birlikte, yoksul çocuklara destek olmak amacıyla küçük bir yardım çalışması başlattılar. Cem, çocukların yaşadığı zorlukları gördükçe kendi geçmişini hatırlıyor, yaşadığı acıları başkalarının hayatına umut olabilecek bir güce dönüştürmek istiyordu.

"*Benim yaşadıklarımı başka çocuklar yaşamasın istiyorum.*" dedi. "*Eğer bir çocuğun hayatına dokunabilirsek, verdiğimiz mücadele boşa gitmemiş olacak.*"

Bu çalışma, Cem'in yeniden hayata tutunmasını sağladı. Geçmişini unutmadı ama artık onu yalnızca bir yük olarak değil, başkalarına umut verebileceği bir güç olarak görmeye başladı.

Evsizlik ve zorlukların zirve anı:

Günler geçtikçe, Cem'in maddi durumu giderek kötüleşti. Yaşadığı evin kirasını ödeyememeye başladı. Annesinin miras bıraktığı küçük bir tasarruf kalmıştı, ama bu paranın ne kadar süre yeteceğini hesapladıkça endişeleri daha arttı. Hazıra dağ dayanmazdı ne de olsa. En sonunda, ev sahibi Cem'e birkaç gün içinde evden çıkması gerektiğine dair bir tebligat gönderdi.

Cem, evdeki eşyalarının sayısını azaltmaya çalışırken, her parça, geçmişinin başka bir ayrıntısına ait gibiydi. "*Hayatımda hiçbir şey kalmamış gibi. Ne kadar mücadele etsem de bu döngüden çıkamıyorum.*" diye düşündü. İçindeki çaresizlik hissi, onu derin bir karamsarlığa sürüklüyordu.

Cem, yardım organizasyonunu düzenleme arzusuna rağmen, evsizlik tehdidiyle yüzleşirken günden güne çaresiz hissediyordu. İş bulmaya yönelik çabalarının bir sonuç vermemesi ve tüm parasının bitmesi Cem'i bunalıma sürükledi. Bir akşam, Sevgi ile birlikte oturduklarında Cem, "*Bazen kaybeden benmişim gibi hissediyorum ve bu beni yıpratıyor.*" dedi.

Sevgi, bir süre sessiz kaldıktan sonra "*Cem, kaybetmek senin gerçekliğini değil; mücadelede kalmak isteğini temsil ediyor belki de. Göreceksin ki bu zamanları da birlikte atlatacağız ve yeni kapılar açılacak önümüze.*" diye yanıt verdi.

Cem, yine Sevgi'nin desteğiyle bir çıkış yolu bulmaya çalışacaktı. Bu, hayatının olmazsa olmazıydı neredeyse.

Yoksul çocuklara yönelik bir programın yürütülmesi için asistan arayan bir vakıf ile iletişime geçti. Başvurduğu pozisyon düşük ücretli olsa da burada çalışmaya karar

verdi. Geçmişin hatırasına ve şimdiki hayatının kıvamına denk gelen bu iş onu heyecanlandırmıştı bir şekilde.

İlk gün, biraz zorlanacak gibi olsa da annesinin ve sevdiği kadının hep tembihlediği o kararlılıkla programı yürütmeye başladı. Ve işe en iyi bildği yerden, kendisinin yaşadığı zorlukları ve bunlara karşı nasıl göğüs gerdiğini anlatmaktan başladı.

Cem, programda yer alan bazı çocukların gözlerinde kendi geçmişini görüyordu. Yoksulluk, ne pozisyona gelinirse gelinsin insanın gözlerine sinen bir gerçeklik olarak kendisini anımsatıyordu hep. Onların gözünde parlayacak bir umut ışığını yakmak gerçekten en büyük motivasyonuydu. Ayrıca kendi hikâyesini paylaşmak, kötümserliğini de azaltıyor, yeni bir hayat arayışında ona ışık tutuyordu. Cem ve çocuklar arasında bir bağ da oluşmuştu hem. Onlarla iletişiminde deneyimlediği sahicilikten çok keyif alıyor ve bunun kendisi için çok özel bir şey olduğunu duyumsuyordu.

Çalıştığı zamanlarda Sevgi ile birlikte yeni bir plan yapmaya karar verdiler. Yazar olarak daha fazla destek bulmak ve kendi hikâyesinin devamını yazmak için özel bir gayret gösterecekti.

Cem, yaşadığı tüm kayıpların ve yoksulluklarla dolu hatıralarının üzerine yeni bir hikâye inşa ederken, sevgiyle dolu bir yaşam kurmayı da başarmıştı. Annesinin anısı ile yola koyulmuş, yeni hayallerle dolu bir hayat arayışında kim olduğunu keşfetmişti. Bu az buz bir şey değildi nitekim.

Geçmişinin kökleri, yerini umut dolu hayallerle doldurmuş ve Cem bununla çevrelenen hikâyelerini tüm dünyaya anlatma cesaretini bulmuştu. Artık, sadece kaybetmesi gerekmeyen biri değil, aynı zamanda yeniden doğduğuna tanıklık eden bir insan olarak anılacaktı. Hayatının eşiği olan tüm yaşanmışlıkları aynı zamanda ona, başkalarının hayatlarına da dokunma fırsatı sunmuştu.

Her gün çocuklarla geçirdiği zaman, ona kendi geçmişini anlama ve hatıralarını güçlendirme imkânı sunuyordu. Vakıftaki çocuklar, Cem'in içindeki inancı tazeliyordu. Cem'in kendisi gibi bir hayattan gelenleri etkilemek ve onlara yol göstermek gibi bir misyonu vardı.

Vakıftaki çocuklar için bir yazı atölyesi düzenlemeye karar verdi. "*Her birinizin bir hikâyesi var*; *bunu yalnızca yazmanın bir yolu olarak değil*, *aynı zamanda geleceğinizi şekillendirmenizi sağlayacak bir araç olarak düşünün.*" dedi.

Atölye başladığında, çocukların kalemlerini kâğıda ilk kez değdirdiklerinde yüzlerinde oluşan heyecanı görmek Cem için muazzam bir şeydi. Her bir çocuk, yeni bir sayfa açıyor; Cem ise geçmişte kaybettiği umutları yeniden kazanma yolunda ilerliyordu.

"Bir toplum, açlığa alıştığında, hangi ahlak ayakta kalabilir?"

Dayanışmanın gücü;

Cem'in yürüttüğü yazı atölyesi zamanla sadece bir eğitim çalışması olmaktan çıktı. Çocukların birbirlerini dinlediği, desteklediği ve birlikte ürettiği güvenli bir ortama dönüştü. Düzenledikleri etkinlikler sayesinde daha fazla çocuk ve aileye ulaştılar. Cem de dayanışmanın insanların hayatını değiştirebileceğini yakından gördü.

Çalışmaları kısa sürede başka kurumların da dikkatini çekti. Yoksul mahallelerde çocuklarla çalışan dernekler, ortak projeler yürütmek için vakıfla iletişime geçti. Cem, bu iş birlikleri sayesinde daha fazla çocuğa ulaşmanın mutluluğunu yaşadı.

Bir gün atölyeye katılan Melek, ailesinin yaşadığı zorlukları anlattı. Çoğu gece aç uyuduklarını söylerken Cem, kendi çocukluğunu hatırladı. Melek'in hikâyesi, ona geçmişini yeniden anımsattı ve çocuklar için daha fazla çalışması gerektiğini düşündürdü.

Bir süre sonra çocuklar, yazdıkları öyküleri tek bir kitapta toplamaya karar verdiler. Cem bu projeyi büyük bir heyecanla destekledi. Her çocuğun hikâyesi özenle düzenlendi ve kitap yayıma hazır hâle getirildi.

Kitabın tanıtımı için düzenlenen etkinlikte çocuklar sırayla sahneye çıkarak hikâyelerini okudular. Salondaki aileler, öğretmenler ve davetliler onları dikkatle dinledi. Anlatılan yaşam öyküleri birçok kişiyi derinden etkiledi.

Etkinliğin sonunda Cem, çocukların sesini daha geniş kitlelere duyurabilmiş olmanın gururunu yaşadı. Hazırlanan kitap okullara ve kütüphanelere ulaştı, yerel basında da ilgi gördü. Böylece çocukların umutları ve hayalleri daha fazla insana ulaşma fırsatı buldu.

Bu süreç Cem'e önemli bir gerçeği daha öğretecekti. Geçmişte yaşadığı yoksulluk ve kayıplar, onu yalnızca güçlü bir yazar değil, başkalarının hayatına dokunmak isteyen bir insan hâline getirmişti. Artık yazdığı her hikâyede yalnızca kendi sesini değil, umut bekleyen çocukların sesini de duyurmaya çalışıyordu. Yeni hedefi, daha fazla çocuğa ulaşmak ve dayanışmanın gücünü büyütmekti.

"Yoksulluk sadece bir durak, asla yolun sonu değildir;
çalıştıkça ve inandıkça o duraktan çıkarsın."

Belgesel çekimleri;

Cem ve ekibi, yoksul mahallelerde yaşayan çocukların yaşam öykülerini anlatacak bir belgesel hazırlamaya karar verdi. Amaçları, çocukların yaşadığı zorlukları görünür kılmak ve umutlarını daha geniş kitlelere duyurmaktı.

İlk çekim günü vakıftaki çocuklarla bir araya geldiler. Cem, "*Bu belgesel sizin sesiniz olacak. Belki de başka çocuklara umut verecek.*" diyerek onları cesaretlendirdi. Sevgi de senaryo ve içerik çalışmalarını üstlenerek projeye önemli katkı sağladı.

Çekimler sırasında farklı mahalleleri ziyaret ettiler. Kimi aileler yaşadıklarını anlatmaya istekliydi, kimileri ise çekinerek kapılarını kapattı. Cem bunun doğal olduğunu biliyor, güven kazanmanın zaman alacağını düşünüyordu. Sabırla ailelerle ilişki kurdukça daha fazla kişi hikâyesini paylaşmaya başladı.

Belgeselde yer alan çocuklardan biri de Arda'ydı. Çalışmak zorunda olmasına rağmen doktor olmayı hayal ediyordu. Onun azmi, Cem'e kendi çocukluğunu hatırlattı ve projenin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha gösterdi.

Çekimler ilerledikçe vakıfta yeni bir fikir doğdu. Çocuklar yazdıkları öyküleri bir araya getirerek ortak bir kitap hazırladılar. Belgesel ile kitabın birbirini tamamlaması, projeye daha güçlü bir anlam kazandırdı.

Belgeselin tamamlanmasının ardından "*Geri Dön*" adıyla yeni bir sosyal proje başlatıldı. Proje kapsamında çocukların sanat, müzik ve yaratıcı yazı gibi alanlarla kendilerini ifade etmeleri destekleniyor, güvenli öğrenme ortamları oluşturuluyordu.

Yayın günü düzenlenen gösterime çok sayıda aile, öğretmen ve gönüllü katıldı. Belgesel büyük ilgi gördü. İzleyiciler yalnızca çocukların yaşadığı yoksulluğu değil, tüm zorluklara rağmen ayakta kalma mücadelelerini de gördü.

Gösterimin ardından birçok kurum projeye destek vermek istedi. Yeni ortaklıklar kuruldu, farklı mahallelerde benzer çalışmalar başlatıldı. Cem, yıllar önce kendi yaşadığı yoksulluğun bugün başkalarının hayatına dokunmasını sağlayan bir güce dönüştüğünü hissediyordu.

Çekimler sırasında tanıştığı çocuklardan biri de dokuz yaşındaki Zeynep'ti. Uzun süredir tedavi gören Zeynep, tüm zorluklara rağmen doktor olmayı hayal ediyordu. Hastanede geçirdiği günlerde Cem onu sık sık ziyaret etti. Görüşmelerinden birinde Zeynep, "*Hayallerimi unutma.*" dedi.

Kısa bir süre sonra Zeynep hayatını kaybetti. Bu kayıp, Cem'i derinden etkiledi. Annesinin ardından yaşadığı acıyı yeniden hissetse de, Zeynep'in hayalini yaşatmaya karar verdi. Belgeselin son bölümünü onun anısına ayırdı ve şu cümleyle bitirdi: "*Bazı hikâyeler yarım kalır. Ama onları hatırlayan insanlar olduğu sürece hiçbir umut tamamen kaybolmaz.*"

Zeynep'in anısı, Cem'in bundan sonraki tüm çalışmalarında ona yol göstermeye devam etti.

Derin bir hüzün;

Zeynep'in kaybı, Cem'i derinden etkiledi. Belgesel çekimleri devam etse de, her ka-

mera kaydında onun gülümsemesi gözlerinin önüne geliyor, içinde dinmeyen bir sızı bırakıyordu. Sevgi, Cem'in bu acıyla tek başına mücadele ettiğini fark ediyordu.

"*Zeynep'i geri getiremeyiz.*" dedi bir gün. "*Ama onun hayalini yaşatabiliriz.*"

Bu sözler Cem'e güç verdi. Zeynep'in anısına bir anma etkinliği düzenlemeye karar verdi. Etkinlikte, onun yaşamını ve kurduğu hayalleri anlattı.

"*Zeynep'in ömrü kısa sürdü.*" dedi. "*Ama bize umut etmeyi öğretti. Onun hayalini yaşatmanın en güzel yolu, başka çocukların hayallerine sahip çıkmaktır.*"

Konuşma salonda derin bir sessizlik yarattı. Ardından başlatılan bağış kampanyası kısa sürede büyük destek gördü. Toplanan kaynakla ihtiyaç sahibi çocukların eğitimine katkı sağlanmaya başlandı.

Yine de Cem'in acısı kolay dinmedi. Zaman zaman Zeynep'i rüyalarında görüyor, uyandığında derin bir boşluk hissediyordu. Böyle anlarda Sevgi hep yanındaydı. "*Acın hiç geçmeyebilir.*" dedi Sevgi. "*Ama onun seni durdurmasına izin verme.*" Cem başını salladı. Zeynep'i unutmayacağını biliyordu. Bundan sonra yapacağı her projede, onun yarım kalan hayallerinden de bir parça olacaktı.

"En güzel çiçekler, en çorak topraklarda büyür;
yoksulluk seni değil, sen onu yenebilirsin."

Mahir;

Zeynep'in kaybının ardından Cem, belgesel çalışmalarına devam etti. Acısı dinmemişti ama artık biliyordu ki yaşadığı her kayıp, başka bir çocuğun hayatına dokunmak için ona daha büyük bir sorumluluk yüklüyordu.

Bir gün, çekim için gittiği bir mahallenin okul bahçesinde tek başına oturan bir çocuk dikkatini çekti. Diğer çocuklar oyun oynarken o, eski bir deftere eğilmiş sessizce ders çalışıyordu. Yanına yaklaştı.

"*Merhaba. Adın ne?*"

"*Mahir.*"

"*Niçin tek başınasın?*"

Mahir omuz silkti. "*Derslerimi yetiştirmeye çalışıyorum.*"

Kısa sohbet ilerledikçe Cem, Mahir'in okuldan sonra pazarda çalıştığını, annesinin hasta, babasının ise uzun süredir işsiz olduğunu öğrendi. Buna rağmen öğretmen olmayı hayal ediyordu.

Mahir'in anlattıkları, Cem'e kendi çocukluğunu hatırlattı.

Ertesi haftadan itibaren okul çıkışlarında buluşmaya başladılar. Birlikte ders çalışıyor, sohbet ediyor, bazen de yalnızca yürüyüş yapıyorlardı. Cem, Mahir'e sadece matematik ya da Türkçe öğretmiyor; kendine güvenmeyi de anlatıyordu.

Bir gün Mahir'i evine bıraktığında, yaşadıkları yoksulluğu yakından gördü. Rutubet kokan küçük ev, çalışmaktan yorulmuş anne ve umudunu kaybetmiş bir baba...

Eve dönerken kendi kendine düşündü. "*Yıllar geçmiş ama aynı hikâyeler değişmemiş.*"

Bu düşünce onu harekete geçirdi. Günlerce burs olanaklarını araştırdı, tanıdığı vakıflarla görüştü ve sonunda Mahir için bir eğitim bursu bulmayı başardı. Haberi duyduğunda Mahir'in gözleri doldu. "*Gerçekten okuyabilecek miyim?*"

Cem gülümsedi. "*Artık önünde hiçbir engel yok. Gerisi senin emeğine kalmış.*"

Aradan aylar geçti. Mahir okulunda düzenlenen kompozisyon yarışmasına katıldı. Yazısının konusu "*Bir insan dünyayı nasıl değiştirir?*" idi.

Ödül töreninin sonunda birincilik anons edildiğinde salonda alkışlar yükseldi. Mahir sahneye çıktı ve konuşmasının sonunda sadece bir cümle söyledi.

"*Bazen bir insanın size inanması, bütün hayatınızı değiştirir. Benim hayatımı değiştiren kişi Cem abim oldu.*" Cem alkışlar arasında gözlerini kapattı. O an Zeynep'i düşündü. Eğer bugün burada olsaydı, en çok o mutlu olurdu. O gün bir kez daha anladı ki, insan bazen dünyayı büyük işler yaparak değil; yalnızca bir çocuğun elini tutarak da değiştirebilirdi.

Aradan yıllar geçti. Cem, Mahir'in liseyi, ardından üniversiteyi bitirişini gururla izledi. Mahir, çocukluk hayali olan öğretmenlik mesleğine adım attığında ilk ziyaret ettiği kişi Cem oldu.

Kapıyı açar açmaz elindeki diplomayı uzattı. "*Başardım abi.*" Cem diploma ile Mahir'in yüzü arasında gidip geldi. Yıllar önce okul bahçesinde eski defterine sessizce eğilmiş o çocuğu hatırladı. "*Ben sana yalnızca yol gösterdim.*" dedi gülümseyerek. "*Asıl yürüyen sendin.*" Mahir başını salladı. "*Şimdi sıra bende. Ben de başka çocukların elinden tutacağım.*" Cem, o gün iyiliğin gerçekten büyüyebildiğini bir kez daha gördü. Bir zamanlar kendisine uzanan bir el, şimdi Mahir'in eliyle başka çocuklara uzanacaktı.

Fatma'nın umudu;

Belgesel ve eğitim çalışmaları büyüdükçe Cem'in yolu yeni çocuklarla kesişmeye devam etti. Onlardan biri de Fatma'ydı.

Fatma, yoksulluğun içinde büyüyen, çalışkan ve içine kapanık bir kız çocuğuydu. En büyük hayali doktor olmaktı. Fakat babası, kız çocuklarının okumasını gereksiz görüyor, eğitimine devam etmesini istemiyordu.

Fatma, kimseye söyleyemediği hayallerini küçük bir deftere yazıyordu. Bir gün o defteri Cem'e uzattı. "*Kimseye göstermedim.*" Cem sayfaları sessizce okudu. "*Bir gün doktor olacağım. İnsanların yaralarını iyileştireceğim.*" Cümleyi bitirdiğinde gözlerini Fatma'ya çevirdi. "*Bu hayalinden asla vazgeçme.*" Fatma buruk bir gülümsemeyle başını eğdi. "*Babam izin vermez.*"

Cem bir an sustu. Yıllar önce Mahir'in gözlerinde gördüğü umudu şimdi Fatma'nın gözlerinde de görüyordu. O an, bu mücadeleyi yeniden vermesi gerektiğini anladı.

Kapalı kapılar;

Fatma bir süre daha okula devam etti. Ancak bir akşam babası kesin bir dille konuştu. "*Artık yeter. Okul bitti.*" Fatma'nın dünyası başına yıkıldı. Durumu öğrenen Mahir, hemen Cem'e haber verdi.

Ertesi gün Cem, Fatma'nın evine gitti. Babası kapıyı sertçe açtı. "*Kızım okumayacak.*" Cem sakinliğini bozmadı. "*Fatma çok başarılı bir çocuk. Ona bir fırsat verirseniz, yalnızca kendi hayatını değil, belki başkalarının hayatını da değiştirecek.*" İçeriden Fatma'nın sesi duyuldu. "*Baba... Ne olur.*" Uzun süren sessizliğin ardından adam derin bir nefes aldı. "*Son bir şans.*" Fatma'nın gözleri doldu. Ertesi sabah yeniden okul yolundaydı.

Kısa süre sonra okulda düzenlenen bilim yarışmasına katıldı. Hazırladığı "*Temiz Su Arıtma Düzeneği*" projesiyle jüri özel ödülünü kazandı. Ödül töreninde en büyük sürpriz ise babasının salonda olmasıydı. Program sonunda kızının yanına geldi. "*Seninle gurur duydum.*" Fatma'nın yıllardır duymayı beklediği cümle buydu.

O günden sonra babası eğitimine engel olmadı.

Geçmişin izleri;

Yıllar geçtikçe Cem'in yolu daha birçok çocukla kesişti. Mahir öğretmen oldu. Fatma eğitimine devam etti. Her biri kendi yolunu çizerken, Cem sessizce onları izliyor ve çocukluğunda kurduğu hayalin gerçekleştiğini hissediyordu.

Bir gece eski defterlerini karıştırırken ilkokul yıllarından kalma küçük bir not buldu. "*Yarın karnım doyar mı bilmiyorum. Ama bir gün güçlü olacağım.*" Uzun süre o satırlara baktı. Küçük Cem'in kurduğu hayal, yıllar sonra yalnızca kendi hayatını değil, başkalarının hayatını da değiştirmişti.

Ertesi gün çocuklarla sohbet ederlerken Mahir sordu: "*Cem abi, bunca yıldır hiç yorulmadın mı?*" Cem gülümsedi. "*Yoruldum. Ama her çocuğun, en azından benim temas ettiklerimin yeniden umutlanabildiğini görmek bütün yorgunluğumu unutturdu.*" Fatma da gülümsedi. "*Demek ki bize yardım ederken aslında sen de iyileşmişsin.*" Cem başını salladı. "*Galiba öyle.*"

O akşam annesinin mezarını ziyaret etti. "*Anne.*" dedi sessizce. "*Bana öğrettiğin merhameti başkalarına aktarmaya çalışıyorum.*"

Rüzgâr ağaçların arasından fısıltıyla dolaştı.

Artık biliyordu ki mutluluk yalnızca başarıyla değil, bir insanın hayatına dokunabilmekle de mümkündü. Çocukluğunda yoksullukla başlayan yolculuğu, başkalarına umut olarak devam ediyordu.

Ve ilk kez, geçmişiyle kavga etmeden geleceğe bakabiliyordu.

Sevgili Okur,

Okuduğun için teşekkür ederim.

Bu roman yalnızca bir kurgu değil; görünmeyen, belki de görünmeye değer bulunmayan hayatların sessiz kaydıdır. Çadırda büyüyen çocuklara, bir lokma ekmeğin derdine düşen annelere, ailesinin hiçbir ferdine gık etmeden, üstelik dışarının amansız hırçınlığında sadece bir kuruş için boğuşan babalara... Hepsine bu satırlarda nefes aldırmaya çalıştım. Elimden geldiğince.

Eylül'ün kırmızı elbisesi, Ali'nin kana bulanmış yüzü, Mahir veya Zeynep'in durumu bugün hâlâ bir yerlerde ve maalesef ki gerçekliğinden asla şüphe edemeyeceğimiz kadar çarpıcı hikâyeler. Sadece onlara özgü olduğunu sandığımız bu acıları, ülkemizde pek çok çocuk birebir yaşıyor; biliyoruz.

Eğer bu anlatılanlar, sende az da olsa bir iz bıraktıysa; senin de zihnin Cem'in etrafında olan bitenden kendi acılarının yer etmeye sıra bulamadığı o zihni gibi bir kerecik olsun bulandıysa... bu eseri yaygınlaştırabilirsin. Ama elbette en iyisini sen bilirsin.

Çok Kıymetli Okur,

Çocukların yaşadığı yoksulluğa bir çomak sokmak istersen de benimle iletişime geçmekten lütfen çekinme.

• E-posta: **eyupgoreke@gmail.com**

• Instagram: **@eyup_goreke**

• Twitter: **@Egoreke**

Eyüp Göreke, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesine bağlı Kalfalar Köyü'nde doğdu. Ailesinin yaşadığı ekonomik zorluklar nedeniyle henüz dört yaşındayken Adana'ya göç etti. Çocukluğu, ailesiyle birlikte mevsimlik tarım işçiliği yaparak ve pamuk tarlalarında çalışarak geçti.

Göçebe yaşamın beraberinde getirdiği zorluklar nedeniyle eğitim hayatı boyunca birçok kez okul değiştirmek zorunda kaldı. Tüm bu güçlüklere rağmen eğitimini sürdürerek 2019 yılında Yozgat Bozok Üniversitesi İşletme Bölümü'nden mezun oldu. 2024 yılında ise Tarım Bilimleri alanında yüksek lisans eğitimine başladı.

Çocukluğundan itibaren yakından deneyimlediği mevsimlik tarım işçiliği, yoksulluk, göç ve dezavantajlı grupların yaşam koşulları, mesleki çalışmalarının da temel yönelimini şekillendirdi. Bugün kırsal kalkınma alanında çalışmalarını sürdüren Göreke; özellikle mevsimlik tarım işçileri ve diğer dezavantajlı gruplara yönelik projelerde saha araştırmaları, ihtiyaç analizleri ve proje koordinasyonu süreçlerinde görev almaktadır.

Çocukluk yıllarında bizzat deneyimlediği mevsimlik tarım işçiliği, göç ve yoksulluk, Göreke'nin yalnızca çalışma alanını değil, anlatı dünyasını da şekillendirdi. Yerleşke, bu yaşam deneyimlerinin ve yıllar boyunca sahada tanıklık ettiği hayatların izlerini taşıyor. Göreke, bu kitapta yoksulluğun, çocuk emeğinin ve göçün insan yaşamında bıraktığı izleri anlatırken, bütün güçlüklere rağmen kurulan hayalleri, dayanışmayı ve hayata tutunma çabasını görünür kılmaya çalışıyor.